Euroopan parlamentti
2019-2024

Ulkoasiainvaliokunta

2022/0051(COD)

25.1.2023

LAUSUNTO

ulkoasiainvaliokunnalta

oikeudellisten asioiden valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta
(COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Valmistelija(*): Raphaël Glucksmann

(*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 57 artikla

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Komissio julkisti 23. helmikuuta 2022 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta. Ehdotuksessa esitellään ja esitetään yksityiskohtaisesti yritysten pakolliset huolellisuusvelvoiteprosessit, joita noudattaen yritykset täyttävät velvollisuutensa ja joiden nojalla voidaan saattaa vastuuseen velvoitteiden laiminlyömisestä.

Ihmisoikeuksien alivaliokunnan lausunnon valmistelija pitää komission ehdotusta myönteisenä ja katsoo, että se todennäköisesti edistää yritysten toiminnan muutosta myönteisemmäksi siltä osin kuin on kyse niiden toimintojen ja niiden koko globaalien arvoketjujen suhteiden haitallisten vaikutusten tunnistamisesta, ehkäisemisestä ja lieventämisestä.

Tämän lainsäädäntöehdotuksen myötä EU:lla on mahdollisuus vahvistaa asemaansa maailmanlaajuisena normatiivisena vallankäyttäjänä toimimalla johtavassa roolissa niihin kestävän kehityksen vakaviin haasteisiin vastaamisessa, joita yhteiskunnat kohtaavat yhdessä ja maailmanlaajuisesti. Direktiivi tarjoaa EU:lle ennennäkemättömän tilaisuuden sisällyttää liiketoiminta- ja yrityskäytäntöihin inhimillinen kestävyys ja ympäristökestävyys ja edistää muutosta maailmanlaajuisesti.

Ehdotuksessa ei kuitenkaan juurikaan sovelleta ihmisoikeudet huomioon ottavaa lähestymistapaa eikä panna täytäntöön laajalti hyväksyttyjä kansainvälisiä normeja. Se ei saavuta täysin sille asetettuja tavoitteita, eikä siinä oteta täysin huomioon huolellisuusvelvoitetta koskevia parhaita käytäntöjä, joita monet EU:n yritykset ovat jo panneet täytäntöön vapaaehtoisesti.

Valmistelija tuo esille useita näkökohtia, joita olisi selvennettävä ja parannettava, jotta voidaan parantaa huolellisuusvelvoiteprosessien laatua ja tehokkuutta ja vahvistaa yritysten vastuuvelvollisuutta niiden arvoketjuissa. Näillä parannuksilla pyritään parantamaan lainsäädännön tehokkuutta ja toimivuutta yritysten, asianomaisten sidosryhmien ja uhrien kannalta.

Tätä varten voitaisiin lisätä seuraavat seikat tai vahvistaa niitä:

– sen varmistaminen, että yritykset toteuttavat huolellisuusvelvoitteeseen liittyviä toimia koko arvoketjussaan toimialasta ja toimintansa kontekstista johtuvien haitallisten vaikutusten riskin perusteella;

– yritysten velvoittaminen puuttumaan riskeihin ja hyvään hallintotapaan kohdistuviin haitallisiin vaikutuksiin, kun otetaan huomioon hyvän hallintotavan ja ihmisoikeuksien toteutumisen todistettu ja kansainvälisesti tunnustettu keskinäinen suhde;

– yritysten velvoittaminen tekemään mielekästä yhteistyötä sidosryhmien kanssa, jotta ne voivat hyödyntää sitä yritysten päätöksenteossa ja huolellisuusvelvoitteeseen liittyvissä käytännöissä ja parantaa kyseistä päätöksentekoa ja kyseisiä käytäntöjä ja jotta voidaan varmistaa kaikkien sidosryhmien turvallisuus ja suojella niitä vasta- ja

kostotoimilta, joita niihin kohdistetaan osallistumisen vuoksi;

– yritysten velvoittaminen korjaamaan tehokkaasti toimintojensa ja arvoketjujensa aiheuttamat tai niihin liittyvät vahingot;

– yritysten vastuun varmistaminen ja oikeussuojan saatavuuden ja oikeussuojakeinojen takaaminen huolellisuusvelvoitteiden rikkomiseen liittyvän vahingon uhreille.

TARKISTUKSET

Ulkoasiainvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa oikeudellisten asioiden valiokuntaa ottamaan huomioon seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 1 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(1) Unioni perustuu ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen sellaisina kuin ne on vahvistettu EU:n perusoikeuskirjassa. Unionin toiminnan olisi perustuttava kansainvälisellä tasolla sen oman perustamisen johtoajatuksena oleviin perusarvoihin sekä ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden ja jakamattomuuden sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamiseen. Tällaisiin toimiin kuuluu talouden, yhteiskunnan ja ympäristön kestävän kehityksen edistäminen kehittyvissä maissa.	(1) Unioni perustuu ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen sellaisina kuin ne on vahvistettu ***EU:n perussopimuksissa ja*** EU:n perusoikeuskirjassa. Unionin toiminnan olisi perustuttava kansainvälisellä tasolla sen oman perustamisen johtoajatuksena oleviin perusarvoihin sekä ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden ja jakamattomuuden sekä Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamiseen. Tällaisiin toimiin kuuluu talouden, yhteiskunnan ja ympäristön kestävän kehityksen edistäminen kehittyvissä maissa.

Tarkistus 2

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(5) Vastuullista liiketoimintaa koskevissa nykyisissä kansainvälisissä	(5) Vastuullista liiketoimintaa koskevissa nykyisissä kansainvälisissä

normeissa täsmennetään, että ***yritysten*** olisi suojeltava ihmisoikeuksia, ja esitetään, miten niiden olisi otettava ympäristönsuojelu huomioon kaikissa toimissaan ja arvoketjuissaan. Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa Yhdistyneiden kansakuntien ohjaavissa periaatteissa[79] todetaan yritysten velvollisuus noudattaa ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusvelvoitetta yksilöimällä, ehkäisemällä ja lieventämällä toimintansa haittavaikutuksia ihmisoikeuksiin ja määrittämällä, miten ne puuttuvat näitä vaikutuksiin. Näissä ohjaavissa periaatteissa todetaan, että yritysten olisi vältettävä loukkaamasta ihmisoikeuksia ja puututtava haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin, joita ne ovat aiheuttaneet tai lisänneet tai jotka liittyvät niiden omiin toimintoihin ja tytäryrityksiin tai suoriin ja välillisiin liikesuhteisiin.

[79] Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n suuntaviivat: Implementing the United Nations ‘Protect, Respect and Remedy’ Framework”, 2011, saatavilla osoitteessa https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf.

normeissa täsmennetään, että ***yritykset ovat vastuussa ihmisoikeuksien kunnioittamisesta ja että niiden*** olisi suojeltava ihmisoikeuksia, ja esitetään, miten niiden olisi otettava ympäristönsuojelu huomioon kaikissa toimissaan ja arvoketjuissaan. Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa Yhdistyneiden kansakuntien ohjaavissa periaatteissa[79] todetaan yritysten velvollisuus noudattaa ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusvelvoitetta yksilöimällä, ehkäisemällä ja lieventämällä toimintansa haittavaikutuksia ihmisoikeuksiin ja määrittämällä, miten ne puuttuvat näitä vaikutuksiin. Näissä ohjaavissa periaatteissa todetaan, että yritysten olisi vältettävä loukkaamasta ihmisoikeuksia ja puututtava haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin, joita ne ovat aiheuttaneet tai lisänneet tai jotka liittyvät niiden omiin toimintoihin ja tytäryrityksiin tai suoriin ja välillisiin liikesuhteisiin. ***Kyseisissä ohjaavissa periaatteissa todetaan, että yrityksillä olisi oltava käytössään prosessit, joiden avulla voidaan korjata kaikki haitalliset ihmisoikeusvaikutukset, joita ne aiheuttavat tai joiden aiheuttamisessa ne ovat osallisina. Ohjaavissa periaatteissa todetaan lisäksi, että valtioiden olisi osana velvollisuuttaan suojella liiketoimintaan liittyviltä ihmisoikeusloukkauksilta toteutettava asianmukaiset toimenpiteet varmistaakseen oikeudellisin, hallinnollisin ja lainsäädännöllisin keinoin, että asianomaisilla on käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot.***

[79] Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n suuntaviivat: Implementing the United Nations ‘Protect, Respect and Remedy’ Framework”, 2011, saatavilla osoitteessa https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf.

Tarkistus 3

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(6) Ihmisoikeuksia koskevan huolellisuusvelvoitteen käsitettä täsmennettiin ja kehitettiin edelleen OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille[80], joissa huolellisuusvelvoite ulotettiin koskemaan myös ympäristö- ja hallintokysymyksiä. OECD:n vastuullista liiketoimintaa koskevat ohjeet ja alakohtaiset ohjeet[81] ovat kansainvälisesti tunnustettuja kehyksiä, joissa vahvistetaan huolellisuusvelvoitteeseen liittyvät käytännön toimet. Niiden avulla yritykset voivat tunnistaa, miten ne käsittelevät toteutuneita ja mahdollisia vaikutuksia toiminnassaan, arvoketjuissaan ja muissa liikesuhteissaan, sekä ehkäisevät, lieventävät ja selvittävät näitä toimintatapoja. Huolellisuusvelvoitteen käsite sisältyy myös Kansainvälisen työjärjestön (ILO) kolmikantaiseen periaatejulistukseen, joka koskee monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa[82].	(6) Ihmisoikeuksia koskevan huolellisuusvelvoitteen käsitettä täsmennettiin ja kehitettiin edelleen OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille[80], joissa huolellisuusvelvoite ulotettiin koskemaan myös ympäristö- ja hallintokysymyksiä. OECD:n vastuullista liiketoimintaa koskevat ohjeet ja alakohtaiset ohjeet[81] ovat kansainvälisesti tunnustettuja kehyksiä, joissa vahvistetaan huolellisuusvelvoitteeseen liittyvät käytännön toimet. Niiden avulla yritykset voivat tunnistaa, miten ne käsittelevät toteutuneita ja mahdollisia vaikutuksia toiminnassaan, arvoketjuissaan ja muissa liikesuhteissaan, sekä ehkäisevät, lieventävät ja selvittävät näitä toimintatapoja. ***OECD:n toimintaohjeissa velvoitetaan myös yritykset tekemään yhteistyötä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, jotta voidaan tarjota mielekkäitä mahdollisuuksia ottaa huomioon näiden näkemykset sellaisten hankkeiden ja muiden toimien suunnittelusta ja niitä koskevien päätösten tekemisestä, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi paikallisyhteisöihin.*** Huolellisuusvelvoitteen käsite sisältyy myös Kansainvälisen työjärjestön (ILO) kolmikantaiseen periaatejulistukseen, joka koskee monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa[82].
[80] OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, vuoden 2011 päivitetty versio, saatavilla osoitteessa http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/.https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/	[80] OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, vuoden 2011 päivitetty versio, saatavilla osoitteessa http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/.https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/

[81] Vastuullista liiketoimintaa koskevat OECD:n ohjeet, 2018, saatavilla osoitteessa https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm.

[82] Kansainvälisen työjärjestön julkaisu ”Tripartite Declaration of Principles on Multinational Enterprises and Social Policy”, viides painos, 2017, saatavilla osoitteessa https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm.

[81] Vastuullista liiketoimintaa koskevat OECD:n ohjeet, 2018, saatavilla osoitteessa https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm.

[82] Kansainvälisen työjärjestön julkaisu ”Tripartite Declaration of Principles on Multinational Enterprises and Social Policy”, viides painos, 2017, saatavilla osoitteessa https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm.

Tarkistus 4

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 12 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(12) Tämä direktiivi on ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2024[99] mukainen. Toimintasuunnitelmassa määritellään painopisteeksi edistää aktiivisesti kumppanimaiden pyrkimyksiä panna täytäntöön yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet ja muut asiaa koskevat kansainväliset suuntaviivat kuten OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille muun muassa edistämällä asiaankuuluvia huolellisuusvelvoitetta koskevia normeja.	(12) Tämä direktiivi on ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2020–2024[99] mukainen. Toimintasuunnitelmassa määritellään painopisteeksi edistää aktiivisesti kumppanimaiden pyrkimyksiä panna täytäntöön yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet ja muut asiaa koskevat kansainväliset suuntaviivat kuten OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille muun muassa edistämällä asiaankuuluvia huolellisuusvelvoitetta koskevia normeja. ***Toimintasuunnitelmassa korostetaan myös korruption torjunnan merkitystä korruption vastaisen YK:n yleissopimuksen mukaisesti ja todetaan, että korruptio edesauttaa, pitää yllä ja institutionalisoi ihmisoikeusloukkauksia ja vaikeuttaa ihmisoikeuksien tarkkailua ja toteutumista.***

[99] Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva EU:n toimintasuunnitelma 2020–2024

[99] Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva EU:n toimintasuunnitelma 2020–2024

(JOIN(2020) 5 final).

(JOIN(2020) 5 final).

Tarkistus 5

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 14 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(14) Tällä direktiivillä pyritään varmistamaan, että sisämarkkinoilla toimivat yritykset edistävät kestävää kehitystä ja talouksien ja yhteiskuntien kestävyyteen siirtymistä ***tunnistamisen***, ***ehkäisemisen*** ja ***lieventämisen kautta***, ja ***lopettavat näin tai minimoivat*** yritysten omiin toimintoihin, tytäryrityksiin ja arvoketjuihin liittyvät ***mahdolliset tai*** tosiasialliset haitalliset ***ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutukset***.	(14) Tällä direktiivillä pyritään varmistamaan, että sisämarkkinoilla toimivat yritykset ***kunnioittavat ihmisoikeuksia ja*** edistävät kestävää kehitystä ja talouksien ja yhteiskuntien kestävyyteen siirtymistä ***tunnistamalla***, ***ehkäisemällä*** ja ***lieventämällä mahdollisia tai tosiasiallisia haitallisia vaikutuksia ihmisoikeuksiin***, ***ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan ja lopettamalla ja korjaamalla*** yritysten omiin toimintoihin, tytäryrityksiin ja arvoketjuihin liittyvät tosiasialliset haitalliset ***vaikutukset ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan ja tarjoamalla tehokkaita oikeussuojakeinoja ja varmistamalla oikeussuojan saatavuuden näiden uhreille***.

Tarkistus 6

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(15) Yritysten olisi toteutettava asianmukaiset toimet laatiakseen ja suorittaakseen huolellisuusvelvoitetta koskevat toimenpiteet omien toimintojensa, tytäryritystensä ***suorien ja välillisten vakiintuneiden*** liikesuhteidensa osalta kaikkialla arvoketjuissaan tämän direktiivin säännösten mukaisesti. Tässä direktiivissä ei pitäisi vaatia yrityksiä takaamaan kaikissa olosuhteissa, ettei haitallisia vaikutuksia koskaan esiinny tai	(15) Yritysten olisi toteutettava asianmukaiset toimet laatiakseen ja suorittaakseen huolellisuusvelvoitetta koskevat toimenpiteet omien toimintojensa, tytäryritystensä ***sekä*** liikesuhteidensa osalta kaikkialla arvoketjuissaan tämän direktiivin säännösten mukaisesti. Tässä direktiivissä ei pitäisi vaatia yrityksiä takaamaan kaikissa olosuhteissa, ettei haitallisia vaikutuksia koskaan esiinny tai että ne

että ne lopetetaan. Esimerkiksi liikesuhteissa, joissa haitallinen vaikutus johtuu valtion toimenpiteestä, yritys ei ehkä kykene saavuttamaan tällaisia tuloksia. Sen vuoksi tämän direktiivin pääasiallisten velvoitteiden olisi oltava ”keinoja koskevia velvoitteita”. Yrityksen olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joiden voidaan kohtuudella olettaa johtavan haitallisten vaikutusten ennaltaehkäisyyn tai minimoimiseen kyseisen tapauksen olosuhteissa. Olisi otettava huomioon erityispiirteet yrityksen arvoketjussa, toimialalla tai maantieteellisellä alueella, jolla sen arvoketjukumppanit toimivat, yrityksen valta vaikuttaa suoriin ja välillisiin liikesuhteisiinsa sekä se, voiko yritys lisätä vaikutusvaltaansa.

lopetetaan. Esimerkiksi liikesuhteissa, joissa haitallinen vaikutus johtuu valtion toimenpiteestä, yritys ei ehkä kykene saavuttamaan tällaisia tuloksia. ***Tällaisessa tilanteessa yrityksen olisi arvioinnin jälkeen varauduttava lopettamaan liikesuhde kyseisen toiminnan osalta.*** Sen vuoksi tämän direktiivin pääasiallisten velvoitteiden olisi oltava ”keinoja koskevia velvoitteita”. Yrityksen olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joiden voidaan kohtuudella olettaa johtavan haitallisten vaikutusten ennaltaehkäisyyn tai minimoimiseen kyseisen tapauksen olosuhteissa. Olisi otettava huomioon erityispiirteet yrityksen arvoketjussa, toimialalla tai maantieteellisellä alueella, jolla sen arvoketjukumppanit toimivat, yrityksen valta vaikuttaa suoriin ja välillisiin liikesuhteisiinsa sekä se, voiko yritys lisätä vaikutusvaltaansa.

Tarkistus 7

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 15 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(15 a) Yritysten olisi mukautettava huolellisuusvelvoitetta koskevia toimenpiteitä toimintojensa, tytäryritystensä ja koko arvoketjunsa liikesuhteiden kontekstiin, toimintaympäristöön ja sosiaalisiin olosuhteisiin. Konfliktialueilla ja korkean riskin alueilla yrityksillä on suurempi riski olla osallisena vakavissa ihmisoikeusloukkauksissa. Jäsenvaltioiden ja yritysten olisi kunnioitettava kyseisillä alueilla kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan soveltuvin osin ja noudatettava tiukempaa huolellisuusvelvoitetta UNDP:n ja muiden asiaankuuluvien kansainvälisten elinten laatimien sellaisten ohjeiden mukaisesti, jotka koskevat ihmisoikeuksia

	koskevaa tiukempaa huolellisuusvelvoitetta, jota yritysten on noudatettava konfliktitilanteissa. Tähän kuuluu tavanomaisen huolellisuusvelvoitteen lisäksi konfliktianalyysi, joka perustuu sidosryhmien kanssa tehtävään yhteistyöhön ja jonka avulla pyritään ymmärtämään konfliktin perimmäisiä syitä, laukaisevia tekijöitä ja konfliktia lietsovia osapuolia sekä yrityksen liiketoiminnan vaikutusta konfliktiin.

Tarkistus 8

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 16 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(16) Tässä direktiivissä säädetyn huolellisuusvelvoitteeseen liittyvän prosessin olisi katettava vastuullista liiketoimintaa koskevissa OECD:n ohjeissa määritellyt kuusi vaihetta, joihin sisältyy yritysten huolellisuusvelvoitetta koskevia toimenpiteitä ***haitallisten ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutusten*** tunnistamiseksi ja niihin puuttumiseksi. Tämä sisältää seuraavat vaiheet: (1) huolellisuusvelvoitteen sisällyttäminen toimintapolitiikkoihin ja johtamisjärjestelmiin, 2) ***haitallisten ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutusten*** tunnistaminen ja arviointi, 3) tosiasiallisten ja mahdollisten ***haitallisten ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutusten*** ehkäiseminen, lopettaminen tai minimoiminen, 4) toimenpiteiden tehokkuuden arviointi, 5) tiedottaminen ja 6) korjausmahdollisuuksien tarjoaminen.	(16) Tässä direktiivissä säädetyn huolellisuusvelvoitteeseen liittyvän prosessin olisi katettava vastuullista liiketoimintaa koskevissa OECD:n ohjeissa määritellyt kuusi vaihetta, joihin sisältyy yritysten huolellisuusvelvoitetta koskevia toimenpiteitä ***ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan kohdistuvien haitallisten vaikutusten*** tunnistamiseksi ja niihin puuttumiseksi. Tämä sisältää seuraavat vaiheet: (1) huolellisuusvelvoitteen sisällyttäminen toimintapolitiikkoihin ja johtamisjärjestelmiin, 2) ***ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan kohdistuvien haitallisten vaikutusten*** tunnistaminen ja arviointi, 3) tosiasiallisten ja mahdollisten ***ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan kohdistuvien haitallisten vaikutusten*** ehkäiseminen, lopettaminen tai minimoiminen, 4) toimenpiteiden tehokkuuden arviointi, 5) tiedottaminen ja 6) korjausmahdollisuuksien tarjoaminen. ***Vastuullista liiketoimintaa koskevat OECD:n toimintaohjeet sisältävät myös yksityiskohtaisia suosituksia, joilla varmistetaan sidosryhmien mielekäs***

	osallistuminen ja oikeussuojan saatavuus, mukaan lukien ohjeet haavoittuvassa asemassa olevien sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön esteiden poistamiseksi.

Tarkistus 9

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 16 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(16 a) Yritysten olisi tehtävä mielekästä yhteistyötä sidosryhmien kanssa kaikissa kuudessa vaiheessa ja koko huolellisuusvelvoiteprosessin ajan. Kuten OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille todetaan, sidosryhmien kanssa tehtävä todellinen yhteistyö edellyttää interaktiivisia prosesseja, siinä toteutetaan kaksisuuntaista viestintää ja se on riippuvainen kummankin osapuolen osallistujien vilpittömyydestä. Tätä direktiiviä sovellettaessa sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön prosesseissa olisi taattava sidosryhmien turvallisuus ja fyysisen ja oikeudellisen koskemattomuuden suojelu. Yritysten olisi puututtava sen riskeihin, että sidosryhmiin kohdistetaan vasta- ja kostotoimia niiden osallistumisen vuoksi. Yritysten olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sidosryhmien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyviin päällekkäisiin haavoittuvuuksiin ja risteäviin tekijöihin. Haavoittuvassa asemassa oleviin sidosryhmiin kohdistuu eriäviä ja usein suhteettomia haitallisia vaikutuksia, niitä syrjitään usein, ja niiden osallistumiselle ja oikeussuojan saatavuudelle on lisäesteitä. Yritysten olisi annettava sidosryhmille oikea-aikaisesti ja helposti saatavilla olevalla tavalla tarkoituksenmukaista tietoa tiettyjen toimintojen, hankkeiden ja investointien tosiasiallisista ja mahdollisista

	haitallisista vaikutuksista ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja hyvään hallintotapaan ottaen huomioon sidosryhmien erityispiirteet. Yritysten on kunnioitettava alkuperäiskansojen oikeuksia sellaisina kuin ne ovat vahvistettuina Yhdistyneiden kansakuntien julistuksessa alkuperäiskansojen oikeuksista, myös vapaan ja tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen sekä itsemääräämisoikeuden osalta.

Tarkistus 10

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 17 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(17) ***Haitallisia ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutuksia*** esiintyy yritysten omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä, tuotteissa ja niiden arvoketjuissa erityisesti raaka-aineiden hankinnassa, valmistuksessa sekä tuotteiden tai jätteiden loppukäsittelyssä. Jotta huolellisuusvelvoitteella olisi merkitystä, sen olisi katettava ***haitalliset ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutukset***, joita aiheutuu tuotteiden tuotannon, käytön ja hävittämisen tai palvelujen tarjoamisen elinkaaren aikana omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä ja arvoketjuissa.	(17) ***Ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan kohdistuvia haitallisia vaikutuksia*** esiintyy yritysten omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä, tuotteissa***, palveluissa*** ja niiden arvoketjuissa erityisesti raaka-aineiden hankinnassa, valmistuksessa sekä tuotteiden tai jätteiden loppukäsittelyssä. Jotta huolellisuusvelvoitteella olisi merkitystä, sen olisi katettava ***ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan kohdistuvat haitalliset vaikutukset***, joita aiheutuu tuotteiden tuotannon, käytön ja hävittämisen tai palvelujen tarjoamisen elinkaaren aikana omissa toiminnoissa, tytäryrityksissä ja ***soveltamisalaan kuuluvien yritysten*** arvoketjuissa.

Tarkistus 11

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 20 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(20) Jotta yritykset voisivat tunnistaa asianmukaisesti arvoketjunsa haittavaikutukset ja jotta niiden olisi mahdollista käyttää asianmukaista vipuvaikutusta, ***huolellisuusvelvoitteet*** olisi tässä direktiivissä ***rajattava vakiintuneisiin liikesuhteisiin. Tässä direktiivissä vakiintuneilla liikesuhteilla olisi tarkoitettava sellaisia suoria ja välillisiä liikesuhteita, jotka ovat tai joiden odotetaan vahvuutensa tai kestonsa vuoksi olevan pysyviä ja jotka eivät ole vain vähäpätöinen tai liitännäinen osa arvoketjussa. Liikesuhteiden ”vakiintuneisuutta” olisi arvioitava uudelleen säännöllisin väliajoin ja vähintään 12 kuukauden välein. Jos yrityksellä on suora liikesuhde, kaikkia siihen liittyviä välillisiä liikesuhteita olisi myös pidettävä vakiintuneina kyseisen yrityksen osalta.***	(20) Jotta yritykset voisivat tunnistaa asianmukaisesti arvoketjunsa haittavaikutukset ja jotta niiden olisi mahdollista käyttää asianmukaista vipuvaikutusta, ***huolellisuusvelvoitteiden*** olisi tässä direktiivissä ***katettava liikesuhteet***.

Tarkistus 12

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 21 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(21) Tämän direktiivin mukaan EU:n yrityksiltä, joilla on keskimäärin yli ***500*** työntekijää ***ja*** joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto on yli ***150*** miljoonaa euroa ***viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena***, olisi edellytettävä huolellisuusvelvoitteen noudattamista. Kun on kyse yrityksistä, jotka eivät täytä näitä edellytyksiä mutta ***joilla oli viimeistä tilivuotta edeltävänä tilivuotena*** keskimäärin yli ***250*** työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli ***40*** miljoonaa euroa ja ***jotka toimivat*** yhdellä tai useammalla suurivaikutuksisella alalla, huolellisuusvelvoitetta olisi sovellettava kahden vuoden ajan tämän direktiivin	(21) Tämän direktiivin mukaan EU:n yrityksiltä, joilla on keskimäärin yli ***250*** työntekijää ***tai*** joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto on yli ***40 miljoonaa euroa ja/tai tase yli 20*** miljoonaa euroa ***viimeisimpänä tilivuotena, jolta on laadittu vuositilinpäätös***, olisi edellytettävä huolellisuusvelvoitteen noudattamista. Kun on kyse yrityksistä, jotka eivät täytä näitä edellytyksiä mutta ***jotka on julkisesti noteerattu pörssissä tai joilla oli*** keskimäärin yli ***50*** työntekijää ja joiden maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli ***8*** miljoonaa euroa ja***/tai tase oli yli 4 miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuotena, jolta on laadittu***

saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan päättymisestä, jotta voidaan säätää pidemmästä sopeutumisajasta***. Jotta voidaan varmistaa, että rasite on oikeasuhteinen, tällaisilla suurivaikutuksisilla aloilla toimivia yrityksiä olisi vaadittava noudattamaan kohdennetumpaa huolellisuusvelvoitetta, jolla keskitytään vakaviin haittavaikutuksiin.*** Vuokratyöntekijät, myös direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/957[103], 1 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti lähetetyt vuokratyöntekijät olisi otettava mukaan laskettaessa vuokratyöntekijöitä käyttävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää. Direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/957, 1 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaiset lähetetyt työntekijät olisi otettava mukaan ainoastaan laskettaessa lähettävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää.

vuositilinpäätös edellyttäen, että vähintään 50 prosenttia sen nettoliikevaihdosta syntyi yhdellä tai useammalla suurivaikutuksisella alalla, huolellisuusvelvoitetta olisi sovellettava kahden vuoden ajan tämän direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan päättymisestä, jotta voidaan säätää pidemmästä sopeutumisajasta. Vuokratyöntekijät, myös direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/957[103], 1 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti lähetetyt vuokratyöntekijät olisi otettava mukaan laskettaessa vuokratyöntekijöitä käyttävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää. Direktiivin 96/71/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/957, 1 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan mukaiset lähetetyt työntekijät olisi otettava mukaan ainoastaan laskettaessa lähettävän yrityksen työntekijöiden lukumäärää.

---

[103] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/957, annettu 28. kesäkuuta 2018, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY muuttamisesta (EUVL L 173, 9.7.2018, s. 16).

[103] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/957, annettu 28. kesäkuuta 2018, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY muuttamisesta (EUVL L 173, 9.7.2018, s. 16).

Tarkistus 13

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 22 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(22) Jotta voidaan ottaa huomioon ***kansainvälisen*** toimien ensisijaiset alat, joilla pyritään puuttumaan ihmisoikeus- ja ympäristökysymyksiin, tämän direktiivin soveltamiseksi suurivaikutuksisten alojen	(22) Jotta voidaan ottaa huomioon ***kansainvälisten*** toimien ensisijaiset alat, joilla pyritään puuttumaan ihmisoikeus- ja ympäristökysymyksiin ***sekä hyvään hallintotapaan liittyviin kysymyksiin***,

valinnan olisi perustuttava OECD:n ***nykyisiin alakohtaisiin*** huolellisuusvelvoitetta ***koskeviin ohjeisiin***. Seuraavia aloja olisi pidettävä tässä direktiivissä suurivaikutuksisina: tekstiilien, nahan ja niihin liittyvien tuotteiden (myös jalkineiden) valmistus sekä ***tekstiilien,*** vaatteiden ***ja*** jalkineiden ***tukkukauppa***; maatalous, metsätalous, kalastus (myös vesiviljely), elintarvikkeiden valmistus ja maatalouden raaka-aineiden, elävien eläinten, puun, elintarvikkeiden ja juomien tukkukauppa; ***kaivannaisteollisuus*** toimintapaikasta riippumatta (mukaan lukien raakaöljy, maakaasu, kivihiili, ruskohiili, metallit ja metallimalmit sekä kaikki muut ei-metalliset mineraalit ja louhintatuotteet), perusmetallituotteiden, muiden ei-metallisten mineraalituotteiden ja metallituotteiden valmistus ***(lukuun ottamatta koneita ja laitteita)*** sekä mineraalivarojen ja mineraaleista valmistettavien perus- ja välituotteiden (mukaan lukien metallit ja metallimalmit, rakennusmateriaalit, polttoaineet, kemikaalit ja muut välituotteet) tukkukauppa***. Vaikka rahoitusala kuuluukin OECD:n alakohtaisten ohjeiden piiriin***, ***sen ei sen erityispiirteiden***, ***erityisesti arvoketjun*** ja ***tarjottavien palvelujen vuoksi***, ***pitäisi kuulua tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin suurimerkityksisiin aloihin***. ***Samalla*** olisi varmistettava, että alan toteutuneisiin ja mahdollisiin haittavaikutuksiin puututaan laajemmin, sisällyttämällä soveltamisalaan myös erittäin suuret yritykset, jotka ovat säänneltyjä rahoitusalan yrityksiä, vaikka niillä ei olisikaan oikeudellista muotoa, johon liittyy rajoitettu vastuu.

tämän direktiivin soveltamiseksi suurivaikutuksisten alojen valinnan olisi perustuttava ***ihmisoikeusloukkauksia, hyvään hallintotapaan liittyviä kysymyksiä ja ympäristövahinkoja koskevan riippumattoman tiedon keruuseen ja näiden asioiden dokumentointiin ja siinä voitaisiin hyödyntää erityisesti*** OECD:n ***nykyisiä ja tulevia alakohtaisia*** huolellisuusvelvoitetta ***koskevia ohjeita***. Seuraavia aloja olisi pidettävä tässä direktiivissä suurivaikutuksisina: tekstiilien, ***vaatteiden,*** nahan ja niihin liittyvien tuotteiden (myös jalkineiden ***ja turkisvaatteiden ja -tuotteiden***) valmistus sekä vaatteiden***,*** jalkineiden ***ja nahkatuotteiden tukku- ja vähittäiskauppa erikoismyymälöissä***; maatalous***, vesihuolto***, metsätalous, kalastus (myös vesiviljely), ***kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonsuojelualueiden toiminta,*** elintarvikkeiden valmistus ja maatalouden raaka-aineiden, elävien eläinten, puun, elintarvikkeiden ja juomien tukkukauppa; ***kaivostoiminta ja louhinta, mineraalivarojen louhinta, jalostus, kuljetus ja käsittely*** toimintapaikasta riippumatta (mukaan lukien raakaöljy, maakaasu, kivihiili, ruskohiili, metallit ja metallimalmit sekä kaikki muut ei-metalliset mineraalit ja louhintatuotteet), perusmetallituotteiden, muiden ei-metallisten mineraalituotteiden ja metallituotteiden valmistus sekä mineraalivarojen ja mineraaleista valmistettavien perus- ja välituotteiden (mukaan lukien metallit ja metallimalmit, rakennusmateriaalit, polttoaineet, kemikaalit ja muut välituotteet) tukkukauppa***; tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus, sähkölaitteiden valmistus sekä koneiden ja laitteiden valmistus; rakentaminen, mukaan lukien rakennusten rakentaminen, maa- ja vesirakentaminen sekä erikoistunut rakennustoiminta; rahoitus- ja vakuutustoiminta sekä kiinteistöalan***

toiminta; sähkön, kaasun, höyryn ja ilmastoinnin toimittaminen, mukaan lukien näiden tuotteiden tuotanto, siirto, jakelu ja kauppa; lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut, mukaan lukien tilintarkastustoiminta; majoitus- ja ravitsemistoiminta sekä siivoustoiminta; etsivä-, vartiointi- ja turvallisuuspalvelut, mukaan lukien turvallisuusjärjestelmiin liittyvät palvelut; työllistämistoiminta; maaperän ja vesistöjen kunnostus ja muut ympäristönhuoltopalvelut**, ***jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus; materiaalien kierrätys; terveys- ja sosiaalipalvelut, mukaan lukien sosiaalihuollon laitospalvelut; tietopalvelutoiminta, mukaan lukien tietojenkäsittely, palvelintilan vuokraus ja siihen liittyvät toimet; verkkoportaalit. Rahoitusalalla olisi varmistettava, että alan toteutuneisiin ja mahdollisiin haittavaikutuksiin puututaan laajemmin, sisällyttämällä soveltamisalaan myös erittäin suuret yritykset, jotka ovat säänneltyjä rahoitusalan yrityksiä, vaikka niillä ei olisikaan oikeudellista muotoa, johon liittyy rajoitettu vastuu.

Tarkistus 14

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 25 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(25) Jotta kestävyyteen siirtymistä voitaisiin edistää mielekkäällä tavalla, tämän direktiivin mukaista huolellisuusvelvoitetta olisi sovellettava ***suojeltaviin*** henkilöihin kohdistuviin haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin, jotka johtuvat ***jonkin*** tämän direktiivin liitteessä luetelluissa kansainvälisissä ***yleissopimuksissa vahvistetun oikeuden*** ja ***kiellon rikkomisesta***. Ihmisoikeuksien kattavuuden varmistamiseksi sellaisen ***kiellon tai oikeuden rikkomisen***, jota ei ole nimenomaisesti mainittu kyseisessä	(25) Jotta kestävyyteen siirtymistä voitaisiin edistää mielekkäällä tavalla, tämän direktiivin mukaista huolellisuusvelvoitetta olisi sovellettava henkilöihin kohdistuviin haitallisiin ihmisoikeusvaikutuksiin, jotka johtuvat ***mistä tahansa toimesta tai laiminlyönnistä, jonka seurauksena yksilön tai ryhmän mahdollisuus käyttää sellaisia oikeuksia tai nauttia sellaisten kieltojen tarjoamasta suojasta lakkaa tai heikkenee, jotka vahvistetaan*** tämän direktiivin liitteessä luetelluissa

liitteessä ja joka suoraan vahingoittaa kyseisissä yleissopimuksissa suojattua oikeudellista etua, olisi myös katsottava tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaksi haitalliseksi ihmisoikeusvaikutukseksi ***edellyttäen, että kyseinen yritys*** olisi ***voinut kohtuudella todeta tällaisen vahingoittamisen riskin*** ja ***toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet tämän direktiivin mukaisten huolellisuusvelvoitteiden noudattamiseksi, kun otetaan huomioon kaikki sen toimintaan liittyvät merkitykselliset olosuhteet, kuten toimiala ja toimintaympäristö***.
Huolellisuusvelvoitteen piiriin olisi otettava lisäksi haitalliset ympäristövaikutukset, jotka johtuvat jonkin tämän direktiivin liitteessä luetellun kansainvälisten ympäristösopimusten mukaisen kiellon ja velvoitteen rikkomisesta.

kansainvälisissä ***välineissä*** ja ***yleissopimuksissa***. Ihmisoikeuksien kattavuuden varmistamiseksi sellaisen ***oikeuden käyttämiseen kohdistuva kielteinen vaikutus***, jota ei ole nimenomaisesti mainittu kyseisessä liitteessä ja joka suoraan vahingoittaa kyseisissä yleissopimuksissa suojattua oikeudellista etua, olisi myös katsottava tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaksi haitalliseksi ihmisoikeusvaikutukseksi***. Mainittua liitettä*** olisi ***tarkasteltava uudelleen säännöllisesti,*** ja ***sen olisi oltava ihmisoikeuksia koskevien unionin tavoitteiden mukainen. Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään liitteessä olevaa luetteloa***. Huolellisuusvelvoitteen piiriin olisi otettava lisäksi haitalliset ympäristövaikutukset, jotka johtuvat jonkin tämän direktiivin liitteessä luetellun kansainvälisten ympäristösopimusten mukaisen kiellon ja velvoitteen rikkomisesta.

Tarkistus 15

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 27 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(27) Jotta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat yritykset voisivat noudattaa asianmukaista ihmisoikeuksia ja ***ympäristöä*** koskevaa huolellisuusvelvoitetta toiminnassaan, tytäryrityksissään ja arvoketjuissaan, niiden olisi sisällytettävä huolellisuusvelvoite toimintapolitiikkoihinsa, tunnistettava ***mahdollisten*** tai ***toteutuneiden haitallisten ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutusten laajuus***, ehkäistävä ja lievennettävä niitä sekä lopetettava ja ***minimoitava*** ne, perustettava ***valitusmenettely*** ja pidettävä sitä yllä, seurattava toteutettujen	(27) Jotta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat yritykset voisivat noudattaa asianmukaista ihmisoikeuksia***, ympäristöä*** ja ***hyvää hallintotapaa*** koskevaa huolellisuusvelvoitetta toiminnassaan, tytäryrityksissään ja arvoketjuissaan, niiden olisi sisällytettävä huolellisuusvelvoite toimintapolitiikkoihinsa, tunnistettava ***mahdolliset*** tai ***toteutuneet haitalliset vaikutukset ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan***, ehkäistävä ja lievennettävä niitä sekä lopetettava ja ***korjattava*** ne, perustettava ***valitusmekanismi*** ja pidettävä sitä yllä,

toimenpiteiden tehokkuutta tässä direktiivissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti ja tiedotettava julkisesti huolellisuusvelvoitteestaan. Jotta voidaan saada aikaan selkeyttä yrityksille, tässä direktiivissä olisi erotettava toisistaan erityisesti mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemistä ja lieventämistä koskevat toimet sekä niiden lopettamista – tai jos tämä ei ole mahdollista – toteutuneiden haittavaikutusten minimointia koskevat toimet.	seurattava toteutettujen toimenpiteiden tehokkuutta tässä direktiivissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti ja tiedotettava julkisesti huolellisuusvelvoitteestaan. Jotta voidaan saada aikaan selkeyttä yrityksille, tässä direktiivissä olisi erotettava toisistaan erityisesti mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemistä ja lieventämistä koskevat toimet sekä niiden lopettamista – tai jos tämä ei ole mahdollista – toteutuneiden haittavaikutusten minimointia ***ja korjaamista*** koskevat toimet.

Tarkistus 16

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 28 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(28) Yritysten olisi sisällytettävä huolellisuusvelvoite kaikkiin toimintapolitiikkoihinsa ja otettava käyttöön huolellisuustavoitetta koskeva toimintapolitiikka sen varmistamiseksi, että huolellisuusvelvoite on osa yritysten toimintaperiaatteita asiaa koskevan kansainvälisen kehyksen mukaisesti. Huolellisuusvelvoitetta koskevaan toimintapolitiikkaan olisi sisällyttävä kuvaus yrityksen lähestymistavasta huolellisuusvelvoitteeseen, myös pitkällä aikavälillä, sekä käytännesäännöt eli säännöt ja periaatteet, joita yrityksen työntekijöiden ja tytäryritysten on noudatettava, sekä kuvaus huolellisuusvelvoitteen soveltamiseksi käyttöön otetuista prosesseista, mukaan lukien toimenpiteet, joilla käytännesääntöjen noudattaminen todennetaan ja käytännesääntöjen soveltaminen ulotetaan ***vakiintuneisiin*** liikesuhteisiin. Käytännesääntöjä olisi sovellettava kaikkiin asiaan liittyviin yrityksen toimintoihin ja toimintoihin, myös hankinta- ja ostopäätöksiin. Yritysten olisi myös ***saatettava***	(28) Yritysten olisi sisällytettävä huolellisuusvelvoite kaikkiin toimintapolitiikkoihinsa ja otettava käyttöön huolellisuustavoitetta koskeva toimintapolitiikka sen varmistamiseksi, että huolellisuusvelvoite on osa yritysten toimintaperiaatteita asiaa koskevan kansainvälisen kehyksen mukaisesti. Huolellisuusvelvoitetta koskevaan toimintapolitiikkaan olisi sisällyttävä kuvaus yrityksen lähestymistavasta huolellisuusvelvoitteeseen, myös pitkällä aikavälillä, sekä käytännesäännöt eli säännöt ja periaatteet, joita yrityksen työntekijöiden ja tytäryritysten on noudatettava, sekä kuvaus huolellisuusvelvoitteen soveltamiseksi käyttöön otetuista prosesseista, mukaan lukien toimenpiteet, joilla käytännesääntöjen noudattaminen todennetaan ja käytännesääntöjen soveltaminen ulotetaan liikesuhteisiin. Käytännesääntöjä olisi sovellettava kaikkiin asiaan liittyviin yrityksen toimintoihin ja toimintoihin, myös hankinta- ja ostopäätöksiin. Yritysten olisi myös ***arvioitava*** huolellisuusvelvoitetta

huolellisuusvelvoitetta ***koskeva toimintapolitiikkansa*** ajan tasalle vuosittain.	***koskevaa toimintapolitiikkaansa ja saatettava se*** ajan tasalle ***aina, kun on perusteltua syytä uskoa, että saattaa olla syntymässä haitallisten vaikutusten merkittäviä uusia riskejä, ja vähintään*** vuosittain.

Tarkistus 17

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 30 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(30) Tässä direktiivissä säädettyjen huolellisuusvelvoitteiden mukaisesti yrityksen olisi tunnistettava toteutuneet tai mahdolliset haitalliset ***ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutukset***. Jotta haittavaikutukset voidaan tunnistaa kattavasti, tällaisen tunnistamisen olisi perustuttava määrällisiin ja laadullisiin tietoihin. Esimerkiksi haitallisten ympäristövaikutusten osalta yrityksen olisi saatava tietoa perusolosuhteista arvoketjujen korkeamman riskin tuotantopaikoissa tai -laitoksissa. Haittavaikutusten tunnistamiseen olisi sisällyttävä ihmisoikeuksien ja ympäristötilanteen arviointi dynaamisesti ja säännöllisin väliajoin: ennen uutta toimintaa tai suhdetta, ennen merkittäviä päätöksiä tai muutoksia toiminnassa; vastauksena tai ennakointina toimintaympäristön muutoksiin sekä säännöllisesti vähintään 12 kuukauden välein koko toiminnan tai suhteen keston ajan. ***Lainoja, luottoa tai muita rahoituspalveluja tarjoavien säänneltyjen rahoitusalan yritysten*** olisi ***tunnistettava haittavaikutukset vasta sopimuksen alussa***. Haittavaikutuksia tunnistaessaan yritysten olisi myös tunnistettava ja arvioitava liikesuhteen liiketoimintamallin ja -strategioiden vaikutukset, mukaan lukien kaupankäynti-, hankinta- ja hinnoittelukäytännöt. Jos yritys ei voi ehkäistä, lopettaa tai ***minimoida*** kaikkia	(30) Tässä direktiivissä säädettyjen huolellisuusvelvoitteiden mukaisesti yrityksen olisi tunnistettava toteutuneet tai mahdolliset haitalliset ***vaikutukset ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan ja arvioitava niitä***. Jotta haittavaikutukset voidaan tunnistaa kattavasti, tällaisen tunnistamisen olisi perustuttava ***mielekkääseen yhteistyöhön sidosryhmien kanssa,*** määrällisiin ja laadullisiin ***indikaattoreihin, yrityksen arvoketjujen kartoitukseen, mukaan lukien asiaankuuluvat tiedot, kuten tiedot nimistä, sijainneista, toimitettujen tuotteiden ja palvelujen tyypeistä, sekä*** tietoihin ***tytäryrityksistä, toimittajista ja liikekumppaneista***. Esimerkiksi haitallisten ympäristövaikutusten osalta yrityksen olisi saatava tietoa perusolosuhteista arvoketjujen korkeamman riskin tuotantopaikoissa tai -laitoksissa. Haittavaikutusten tunnistamiseen olisi sisällyttävä ihmisoikeuksien ja ympäristötilanteen arviointi dynaamisesti ja säännöllisin väliajoin: ennen uutta toimintaa tai suhdetta, ennen merkittäviä päätöksiä tai muutoksia toiminnassa; vastauksena tai ennakointina toimintaympäristön muutoksiin sekä säännöllisesti vähintään 12 kuukauden välein koko toiminnan tai suhteen keston ajan. ***Alkuperäiskansojen vapaasti ja ennalta ilmaiseman sekä tietoisen suostumuksen*** olisi ***oltava***

haitallisia vaikutuksiaan samanaikaisesti, sen olisi ***voitava priorisoida toimensa edellyttäen***, ***että se toteuttaa yrityksen kohtuudella käytettävissä olevat toimenpiteet***, ***erityisolosuhteet huomioon ottaen***.

ennakkoedellytys kaikelle toiminnalle, joka vaikuttaa kansojen maihin, alueisiin ja luonnonvaroihin. Haittavaikutuksia tunnistaessaan yritysten olisi myös tunnistettava ja arvioitava liikesuhteen liiketoimintamallin ja -strategioiden vaikutukset, mukaan lukien kaupankäynti-, hankinta- ja hinnoittelukäytännöt. Jos yritys ei voi ehkäistä, lopettaa tai ***lieventää*** kaikkia haitallisia vaikutuksiaan samanaikaisesti, sen olisi ***kehitettävä ja pantava täytäntöön sidosryhmiä kuullen priorisointistrategia***, ***jossa olisi otettava huomioon erilaisten ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja hyvään hallintotapaan kohdistuvien toteutuneiden ja mahdollisten haitallisten vaikutusten vakavuus, todennäköisyys, kesto, laajuus ja se***, ***onko ne mahdollista korjata***.

Tarkistus 18

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 32 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(32) Kansainvälisten normien mukaisesti haittavaikutusten ennaltaehkäisyssä ja lieventämisessä sekä lopettamisessa ja ***minimoinnissa*** olisi otettava huomioon niiden henkilöiden edut, joihin vaikutukset kohdistuvat. Jotta yhteistyötä voidaan jatkaa arvoketjukumppanin kanssa liikesuhteiden lopettamisen (katkaisemisen) ja mahdollisesti haittavaikutusten pahenemisen sijaan, tällä direktiivillä olisi varmistettava, että ***liikesuhteiden katkaiseminen on lapsityövoiman käyttöä koskevan unionin nollatoleranssipolitiikan mukaisesti viimeinen keino***. ***Jos lopetetaan*** liikesuhde, ***jossa on havaittu lapsityövoimaa, lapsi voi altistua vielä vakavammille ihmisoikeusvaikutuksille. Tämä olisi*** näin ollen ***otettava huomioon***	(32) Kansainvälisten normien mukaisesti haittavaikutusten ennaltaehkäisyssä ja lieventämisessä sekä lopettamisessa ja ***korjaamisessa*** olisi otettava huomioon niiden henkilöiden edut, joihin vaikutukset kohdistuvat. Jotta yhteistyötä voidaan jatkaa arvoketjukumppanin kanssa liikesuhteiden lopettamisen (katkaisemisen) ja mahdollisesti haittavaikutusten pahenemisen sijaan, tällä direktiivillä olisi varmistettava, että ***yritykset tekevät yhteistyötä asianomaisten sidosryhmien kanssa ja arvioivat sopimusten soveltamisen väliaikaisen keskeyttämisen tai niiden purkamisen mahdollisia haitallisia vaikutuksia suuremman haitan välttämiseksi***. ***Olisi säädettävä, että*** liikesuhde ***katkaistaan tapauksissa***, ***joissa mahdollinen haitallinen vaikutus liittyy järjestelmälliseen ja valtion harjoittamaan***

päätettäessä asianmukaisista toimista.	***sortoon eikä sitä*** näin ollen ***voida estää yrityksen toimilla ja joissa yritys arvioi, että liikesuhteen lopettaminen ei aiheuttaisi suurempia haittavaikutuksia kuin se, jota se aikoo ehkäistä tai lieventää***.

Tarkistus 19
Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 34 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(34) Tämän direktiivin mukaisen ennaltaehkäisy- ja lieventämisvelvoitteen noudattamiseksi yrityksiä olisi ***tarvittaessa*** vaadittava toteuttamaan seuraavat toimet. ***Koska ennaltaehkäisevät toimet ovat monimutkaisia***, yritysten olisi ***tarvittaessa laadittava*** ja ***pantava täytäntöön ennaltaehkäisyä koskeva toimintasuunnitelma***. Yritysten olisi pyrittävä saamaan ***sellaiselta*** suoralta ***liikekumppaniltaan*** sopimukseen perustuvat vakuudet siitä, että se varmistaa käytännesääntöjen ja tarvittaessa ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattamisen, myös pyrkimällä saamaan vastaavat sopimukseen perustuvat vakuudet omilta kumppaneiltaan siltä osin kuin niiden toiminta on osa yritysten arvoketjua. Sopimukseen perustuviin vakuuksiin olisi liitettävä asianmukaiset toimenpiteet vaatimusten noudattamisen todentamiseksi. Jotta voidaan varmistaa, että toteutuneet ja mahdolliset haittavaikutukset ehkäistään kattavasti, yritysten olisi myös tehtävä investointeja, joiden tarkoituksena on haittavaikutusten ehkäiseminen, ***tarjoamaan*** kohdennettua ja oikeasuhteista tukea ***pk-yritykselle, jonka kanssa niillä on vakiintunut liikesuhde***. Tämä voi olla rahoitusta esimerkiksi suoran rahoituksen, matalakorkoisten lainojen, raaka-aineiden hankintaa koskevien takuiden ja rahoituksen saamisessa avustamisen muodossa. Niitä voidaan auttaa myös	(34) Tämän direktiivin mukaisen ennaltaehkäisy- ja lieventämisvelvoitteen noudattamiseksi yrityksiä olisi vaadittava toteuttamaan seuraavat toimet***: yritysten olisi laadittava ja pantava täytäntöön ennaltaehkäisyä koskeva toimintasuunnitelma***. ***Ennaltaehkäisyä koskeva toimintasuunnitelma olisi laadittava tekemällä jatkuvasti mielekästä yhteistyötä sidosryhmien kanssa, ja se olisi räätälöitävä asianmukaisesti yritysten toimintojen ja arvoketjun kontekstiin. Siinä olisi yksilöitävä ja arvioitava, onko yrityksen liiketoimintamalli ja -strategiat mukautettu huolellisuusvelvoitetta koskevien vaatimusten mukaisiksi, ja siihen olisi sisällyttävä priorisointistrategia, joka perustuu mahdollisen haitallisen vaikutuksen vakavuuteen ja todennäköisyyteen siinä tapauksessa, että yritys ei pysty samanaikaisesti ehkäisemään tai lieventämään kaikkia mahdollisia haitallisia vaikutuksia.*** Yritysten olisi pyrittävä saamaan suoralta ***kumppaniltaan, jonka kanssa niillä on liikesuhde,*** sopimukseen perustuvat vakuudet siitä, että se varmistaa käytännesääntöjen ja tarvittaessa ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattamisen, myös pyrkimällä saamaan vastaavat sopimukseen perustuvat vakuudet omilta kumppaneiltaan siltä osin kuin niiden toiminta on osa yritysten arvoketjua.

käytännesääntöjen tai ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa tai antaa teknistä ohjausta esimerkiksi koulutuksen, johtamisjärjestelmien päivittämisen ja muiden yritysten kanssa tehtävän yhteistyön muodossa.

Sopimukseen perustuviin vakuuksiin olisi liitettävä asianmukaiset toimenpiteet vaatimusten noudattamisen todentamiseksi. Jotta voidaan varmistaa, että toteutuneet ja mahdolliset haittavaikutukset ehkäistään kattavasti, yritysten olisi myös tehtävä investointeja, joiden tarkoituksena on haittavaikutusten ehkäiseminen, ***ja tarjottava*** kohdennettua ja oikeasuhteista tukea ***kumppaneille ja toimittajille, mukaan lukien pk-yritykset***. Tämä voi olla rahoitusta esimerkiksi suoran rahoituksen, matalakorkoisten lainojen, raaka-aineiden hankintaa koskevien takuiden ja rahoituksen saamisessa avustamisen muodossa. Niitä voidaan auttaa myös käytännesääntöjen tai ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa tai ***niille voidaan*** antaa teknistä ohjausta esimerkiksi koulutuksen, johtamisjärjestelmien päivittämisen ja muiden yritysten kanssa tehtävän yhteistyön muodossa.

Tarkistus 20

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 36 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(36) ***Jotta voidaan varmistaa, että mahdollisten haittavaikutusten ehkäiseminen ja lieventäminen on tehokasta, yritysten olisi asetettava etusijalle arvoketjun liikesuhteiden jatkuminen sen sijaan, että ne lopettaisivat liikesuhteen viimeisenä keinona sen jälkeen, kun ne ovat yrittäneet ennaltaehkäistä ja lieventää mahdollisia haittavaikutuksia siinä onnistumatta. Direktiivissä olisi kuitenkin mainittava myös,*** niiden tapausten osalta, joissa kuvattujen ehkäisevien tai lieventävien toimenpiteiden avulla ei voida puuttua mahdollisiin haittavaikutuksiin, ***yritysten*** velvollisuus olla aloittamatta uusia suhteita tai laajentamatta olemassa	(36) Niiden tapausten osalta, joissa kuvattujen ehkäisevien tai lieventävien toimenpiteiden avulla ei voida puuttua mahdollisiin haittavaikutuksiin, ***yrityksillä olisi oltava*** velvollisuus olla aloittamatta uusia suhteita tai laajentamatta olemassa olevia suhteitaan kyseisen kumppanin kanssa ja keskeyttää väliaikaisesti kauppasuhteet kyseisen kumppanin kanssa siten, että samalla jatketaan ennaltaehkäisy- ja ***lieventämistoimia***, jos voidaan kohtuudella odottaa, että nämä pyrkimykset onnistuvat lyhyellä aikavälillä, tai lopettaa liikesuhde kyseisen toiminnan osalta, jos mahdollinen haittavaikutus ***liittyy järjestelmälliseen ja valtion harjoittamaan sortoon eikä sitä***

olevia suhteitaan kyseisen kumppanin kanssa ja***, jos niiden välisiin suhteisiin sovellettava laki antaa siihen mahdollisuuden,*** keskeyttää väliaikaisesti kauppasuhteet kyseisen kumppanin kanssa siten, että samalla jatketaan ennaltaehkäisy- ja ***minimointitoimia***, jos voidaan kohtuudella odottaa, että nämä pyrkimykset onnistuvat lyhyellä aikavälillä, tai lopettaa liikesuhde kyseisen toiminnan osalta, jos mahdollinen haittavaikutus ***on vakava***. Jotta yritykset voivat toteuttaa tämän velvoitteen, jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta lopettaa liikesuhde niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa. On mahdollista, että haittavaikutusten ehkäiseminen välillisissä liikesuhteissa edellyttää yhteistyötä toisen yrityksen kanssa, esimerkiksi sellaisen yrityksen kanssa, jolla on suora sopimussuhde tavarantoimittajan kanssa. Joissakin tapauksissa tällainen yhteistyö voisi olla ainoa realistinen tapa ehkäistä haittavaikutuksia erityisesti silloin, kun välillisen liikesuhteen osapuoli ei ole valmis tekemään sopimusta yrityksen kanssa. Tällöin yrityksen olisi tehtävä yhteistyötä sellaisen toimijan kanssa, joka voi tehokkaimmin ehkäistä tai lieventää haittavaikutuksia välillisessä liikesuhteessa siten, että kilpailulainsäädäntöä noudatetaan.

näin ollen voida estää yrityksen toimilla ja jos yritys arvioi, että tämä ei aiheuttaisi suurempia haittavaikutuksia kuin se, jota se aikoo ennaltaehkäistä tai lieventää. Jotta yritykset voivat toteuttaa tämän velvoitteen, jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta ***keskeyttää*** liikesuhde ***väliaikaisesti tai*** lopettaa ***se*** niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa. On mahdollista, että haittavaikutusten ehkäiseminen välillisissä liikesuhteissa edellyttää yhteistyötä toisen yrityksen kanssa, esimerkiksi sellaisen yrityksen kanssa, jolla on suora sopimussuhde tavarantoimittajan kanssa. Joissakin tapauksissa tällainen yhteistyö voisi olla ainoa realistinen tapa ehkäistä haittavaikutuksia erityisesti silloin, kun välillisen liikesuhteen osapuoli ei ole valmis tekemään sopimusta yrityksen kanssa. Tällöin yrityksen olisi tehtävä yhteistyötä sellaisen toimijan kanssa, joka voi tehokkaimmin ehkäistä tai lieventää haittavaikutuksia välillisessä liikesuhteessa siten, että kilpailulainsäädäntöä noudatetaan.

Tarkistus 21

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 38 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(38) Tässä direktiivissä säädettyjen huolellisuusvelvoitteiden mukaisesti, jos yritys havaitsee toteutuneita haitallisia ***ihmisoikeus-*** tai ***ympäristövaikutuksia***, sen olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä niiden lopettamiseksi. Voidaan olettaa, että yritys pystyy	(38) Tässä direktiivissä säädettyjen huolellisuusvelvoitteiden mukaisesti, jos yritys havaitsee toteutuneita haitallisia ***vaikutuksia ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** tai ***hyvään hallintotapaan***, sen olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä niiden lopettamiseksi. Voidaan olettaa, että

lopettamaan tosiasiallisesti haitalliset vaikutukset omassa toiminnassaan ja tytäryhtiöissään. On kuitenkin selvennettävä, että ***vakiintuneissa liikesuhteissa***, joissa haitallisia vaikutuksia ei voida lopettaa, yritysten olisi ***minimoitava tällaisten vaikutusten laajuus***. Haitallisten vaikutusten ***laajuuden minimoinnissa*** olisi edellytettävä lopputulosta, joka on mahdollisimman lähellä haittavaikutusten lopettamista. Oikeudellisen selkeyden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi yrityksille tässä direktiivissä olisi määriteltävä, mitä toimia yrityksiltä olisi edellytettävä tosiasiallisesti haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten lopettamiseksi ja niiden ***laajuuden minimoimiseksi tarpeen mukaan olosuhteista riippuen***.

yritys pystyy lopettamaan tosiasiallisesti haitalliset vaikutukset omassa toiminnassaan ja tytäryhtiöissään. On kuitenkin selvennettävä, että ***tapauksissa***, joissa haitallisia vaikutuksia ei voida lopettaa, yritysten olisi ***lievennettävä vaikutuksia ja tarjottava asianomaisille henkilöille tai yhteisöille korjauspalveluja tai tehtävä yhteistyötä niiden korjaamiseksi***. Haitallisten vaikutusten ***lieventämisen*** olisi edellytettävä lopputulosta, joka on mahdollisimman lähellä haittavaikutusten lopettamista. ***Korjaamisella olisi pyrittävä palauttamaan vaikutusten kohteena olevien henkilöiden tilanne sellaiseksi, jollainen se olisi, jos haitallista vaikutusta ei olisi syntynyt (jos mahdollista), ja sen olisi oltava oikeassa suhteessa haitallisen vaikutuksen merkittävyyteen ja laajuuteen sekä yrityksen toiminnan osuuteen haittavaikutuksen synnyssä.*** Oikeudellisen selkeyden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi yrityksille tässä direktiivissä olisi määriteltävä, mitä toimia yrityksiltä olisi edellytettävä tosiasiallisesti haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten ***sekä hyvään hallintotapaan kohdistuvien haitallisten vaikutusten*** lopettamiseksi ja niiden ***korjaamiseksi. Korjaavat toimet olisi määritettävä asianomaisten sidosryhmien kanssa tehtävän mielekkään yhteistyön perusteella, ja niihin voi kuulua korvaaminen tai kunnostaminen, anteeksipyyntö, taloudellinen tai muu kuin taloudellinen korvaus, sen arvioiminen, hyötyvätkö haavoittuvassa asemassa olevat sidosryhmät tasapuolisesti korvauksista tai muista korvaamisen muodoista. Yritysten olisi annettava takeet siitä, että ne eivät salli haitallisten vaikutusten toistumista. Yrityksen esittämä korjausehdotus ei saisi estää asianomaisia sidosryhmiä hakemasta yrityksen asettamista siviilioikeudelliseen vastuuseen, ja tuomioistuinten olisi otettava tämä asianmukaisesti huomioon***

siviilioikeudellisissa menettelyissä.

Tarkistus 22

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 39 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(39) Tämän direktiivin mukaisen tosiasiallisten haitallisten vaikutusten lopettamista ja niiden laajuuden minimoimista koskevan velvollisuuden noudattamiseksi yrityksiltä olisi ***tarvittaessa*** edellytettävä seuraavien toimien toteuttamista. Niiden olisi neutralisoitava haittavaikutus tai minimoitava sen laajuus toiminnalla, jonka on oltava oikeassa suhteessa haittavaikutuksen merkittävyyteen ja laajuuteen sekä yrityksen toiminnan osuuteen haittavaikutuksen synnyssä. Yritysten olisi laadittava ja pantava täytäntöön korjaava toimintasuunnitelma, jossa on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat toimille ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi, ***jos tämä on välttämätöntä sen vuoksi***, ***että haittavaikutusta ei voida välittömästi lopettaa***. Yritysten olisi myös pyrittävä saamaan ***sellaiselta*** suoralta liikekumppaniltaan sopimukseen perustuvat vakuudet siitä, että se varmistaa yrityksen käytännesääntöjen ja tarvittaessa ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattamisen, myös pyrkimällä saamaan vastaavat sopimukseen perustuvat vakuudet omilta kumppaneiltaan siltä osin kuin niiden toiminta on osa yrityksen arvoketjua. Sopimukseen perustuviin vakuuksiin olisi liitettävä asianmukaiset toimenpiteet vaatimusten noudattamisen todentamiseksi. Yritysten olisi myös tehtävä investointeja, joiden tarkoituksena on haittavaikutusten lopettaminen tai ***minimointi***, tarjottava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea ***pk-yritykselle***, ***jonka*** kanssa niillä on	(39) Tämän direktiivin mukaisen tosiasiallisten haitallisten vaikutusten lopettamista ja niiden laajuuden minimoimista koskevan velvollisuuden noudattamiseksi yrityksiltä olisi edellytettävä seuraavien toimien toteuttamista. Niiden olisi neutralisoitava haittavaikutus tai minimoitava sen laajuus toiminnalla, jonka on oltava oikeassa suhteessa haittavaikutuksen merkittävyyteen ja laajuuteen sekä yrityksen toiminnan osuuteen haittavaikutuksen synnyssä. Yritysten olisi laadittava ja pantava täytäntöön korjaava toimintasuunnitelma, jossa on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat toimille ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi***. Korjaava toimintasuunnitelma olisi laadittava tekemällä jatkuvasti mielekästä yhteistyötä sidosryhmien kanssa, sovittujen sitoumusten täytäntöönpanoa olisi seurattava asianmukaisesti ja suunnitelma olisi räätälöitävä asianmukaisesti yritysten toimintojen ja arvoketjun kontekstiin. Siinä olisi myös yksilöitävä ja arvioitava, onko yrityksen liiketoimintamalli ja -strategiat mukautettu huolellisuusvelvoitetta koskevien vaatimusten mukaisiksi.*** Yritysten olisi myös pyrittävä saamaan suoralta liikekumppaniltaan***, jonka kanssa niillä on liikesuhde,*** sopimukseen perustuvat vakuudet siitä, että se varmistaa yrityksen käytännesääntöjen ja tarvittaessa ennaltaehkäisyä koskevan toimintasuunnitelman noudattamisen, myös pyrkimällä saamaan vastaavat sopimukseen perustuvat vakuudet omilta

vakiintunut liikesuhde, ja tehtävä yhteistyötä muiden yritysten kanssa, ***tarvittaessa*** myös siinä tarkoituksessa, että voidaan parantaa yrityksen kykyä saada haittavaikutus loppumaan.

kumppaneiltaan siltä osin kuin niiden toiminta on osa yrityksen arvoketjua. Sopimukseen perustuviin vakuuksiin olisi liitettävä asianmukaiset toimenpiteet vaatimusten noudattamisen todentamiseksi. Yritysten olisi myös tehtävä investointeja, joiden tarkoituksena on haittavaikutusten lopettaminen tai ***lieventäminen***, tarjottava kohdennettua ja oikeasuhteista tukea ***kumppaneille ja toimittajille, myös pk-yrityksille***, ***joiden*** kanssa niillä on liikesuhde, ja tehtävä yhteistyötä muiden yritysten kanssa, myös siinä tarkoituksessa, että voidaan parantaa yrityksen kykyä saada haittavaikutus loppumaan.

Tarkistus 23

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 41 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(41) ***Jotta voidaan varmistaa, että mahdollisten haittavaikutusten lopettaminen ja minimoiminen on tehokasta, yritysten olisi asetettava etusijalle arvoketjun liikesuhteiden jatkuminen sen sijaan, että ne lopettaisivat liikesuhteen, viimeisenä keinona, sen jälkeen, kun ne ovat yrittäneet lopettaa tai minimoida haittavaikutukset siinä onnistumatta. Direktiivissä olisi kuitenkin mainittava myös*** niiden tapausten osalta, joissa kuvattujen toimenpiteiden avulla ei voida lopettaa tai riittävällä tavalla lieventää haittavaikutuksia, ***yritysten*** velvollisuus olla aloittamatta uusia suhteita tai laajentamatta olemassa olevia suhteitaan kyseisen kumppanin kanssa ja***, jos niiden välisiin suhteisiin sovellettava laki antaa siihen mahdollisuuden,*** keskeyttää väliaikaisesti kaupalliset suhteet kyseisen kumppanin kanssa ja pyrittävä samalla lopettamaan haittavaikutus tai ***minimoimaan sen laajuus,*** tai lopettaa liikesuhde kyseisen toiminnan osalta, jos	(41) Niiden tapausten osalta, joissa kuvattujen toimenpiteiden avulla ei voida lopettaa tai riittävällä tavalla lieventää haittavaikutuksia, ***yrityksillä olisi oltava*** velvollisuus olla aloittamatta uusia suhteita tai laajentamatta olemassa olevia suhteitaan kyseisen kumppanin kanssa ja keskeyttää väliaikaisesti kaupalliset suhteet kyseisen kumppanin kanssa ja pyrittävä samalla lopettamaan haittavaikutus tai ***lieventämään sitä*** tai lopettaa liikesuhde kyseisen toiminnan osalta, jos ***haittavaikutus liittyy järjestelmälliseen ja valtion harjoittamaan sortoon eikä sitä näin ollen voida lopettaa tai lieventää yrityksen toimilla ja jos yritys arvioi, että tämä ei aiheuttaisi suurempia haittavaikutuksia kuin ne, jotka se pyrkii lopettamaan tai joita se pyrkii lieventämään.*** Jotta yritykset voivat toteuttaa tämän velvoitteen, jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta ***keskeyttää*** liikesuhde ***väliaikaisesti tai*** lopettaa ***se*** niiden lainsäädännön piiriin

sen haittavaikutus katsotaan vakavaksi. Jotta yritykset voivat toteuttaa tämän velvoitteen, jäsenvaltioiden olisi säädettävä mahdollisuudesta lopettaa liikesuhde niiden lainsäädännön piiriin kuuluvissa sopimuksissa.

kuuluvissa sopimuksissa.

Tarkistus 24

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 42 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(42) Yritysten olisi annettava henkilöille ja järjestöille mahdollisuus tehdä niille valituksia suoraan, jos kyse on oikeutetusta huolesta, joka koskee toteutuneita tai mahdollisia haitallisia ***ihmisoikeus-*** ja ***ympäristövaikutuksia***. ***Mahdollisuus*** tällaisten valitusten tekemiseen olisi ***annettava muun muassa ammattiliitoille*** ja ***muille*** työntekijöiden ***edustajille***, jotka edustavat kyseisessä arvoketjussa työskenteleviä henkilöitä, ***sekä kyseiseen arvoketjuun liittyvillä aloilla toimiville kansalaisjärjestöille***, ***jos niillä*** on ***tiedossaan mahdollinen tai toteutunut haittavaikutus***. Yritysten olisi otettava käyttöön menettely näiden valitusten käsittelemiseksi ja tiedotettava ***tarvittaessa*** näistä menettelyistä ***työntekijöille***, ***ammattiliitoille*** ja ***muille*** työntekijöiden ***edustajille***. Mahdollisuus valitus- ja korjausmekanismin käyttöön ei saisi estää valituksen tekijää käyttämästä oikeussuojakeinoja. Kansainvälisten normien mukaisesti valituksen tekijöillä olisi oltava oikeus pyytää valituksen johdosta asianmukaisia jatkotoimia yritykseltä ja tavata yrityksen edustajia asianmukaisella tasolla, jotta voidaan keskustella valituksen aiheena olevista mahdollisista tai toteutuneista ***vakavista*** haittavaikutuksista. Tämä mahdollisuus ei saisi johtaa kohtuuttomien pyyntöjen esittämiseen yrityksille.	(42) Yritysten olisi annettava henkilöille ja järjestöille mahdollisuus ***toimittaa niille varhaisvaroituksia ja*** tehdä niille valituksia suoraan, jos kyse on oikeutetusta huolesta, joka koskee toteutuneita tai mahdollisia ***ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja hyvään hallintotapaan kohdistuvia*** haitallisia ***vaikutuksia, jotka liittyvät niiden omiin toimintoihin, niiden tytäryritysten toimintoihin*** ja ***sellaisten toimijoiden toteuttamiin arvoketjun toimintoihin, joiden kanssa yrityksellä on liikesuhde***. ***Oikeus*** tällaisten valitusten tekemiseen olisi ***oltava kaikilla sidosryhmillä, mukaan lukien ammattiliitot*** ja ***muut*** työntekijöiden ***edustajat***, jotka edustavat kyseisessä arvoketjussa työskenteleviä henkilöitä, ***paikallisyhteisöt, alkuperäiskansat ja kansalaisjärjestöt, ihmisoikeuksien ja ympäristöoikeuksien puolustajat***, ***yrityksen tekemän korruptiorikoksen suorat todistajat ja uhrit tai muut oikeushenkilöt tai luonnolliset henkilöt, joilla*** on ***lakisääteinen tehtävä puolustaa ihmisoikeuksia, ympäristöä ja hyvää hallintotapaa***. Yritysten olisi otettava käyttöön menettely näiden valitusten käsittelemiseksi ja ***niihin vastaamiseksi oikea-aikaisesti ja*** tiedotettava näistä menettelyistä ***valituksen esittäjille ja asiaankuuluville sidosryhmille***, ***mukaan lukien työntekijät, ammattiliitot*** ja ***muut*** työntekijöiden ***edustajat***. Mahdollisuus

valitus- ja korjausmekanismin käyttöön ei saisi estää valituksen tekijää käyttämästä oikeussuojakeinoja ***ja tämän oikeussuojan saatavuutta***. Kansainvälisten normien mukaisesti ***yritysten olisi toteutettava valituksen johdosta asianmukaisia jatkotoimia, annettava täydelliset tiedot menettelyn tuloksista, toteutetuista toimenpiteistä ja tehdyistä päätöksistä sekä päätösten perusteluista.*** Valituksen tekijöillä olisi oltava oikeus pyytää valituksen johdosta asianmukaisia jatkotoimia yritykseltä ja tavata yrityksen edustajia asianmukaisella tasolla, jotta voidaan keskustella valituksen aiheena olevista mahdollisista tai toteutuneista haittavaikutuksista. Tämä mahdollisuus ei saisi johtaa kohtuuttomien pyyntöjen esittämiseen yrityksille.

Tarkistus 25

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 46 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(46) Tarjotakseen tukea ja käytännön välineitä yrityksille tai jäsenvaltioiden viranomaisille sen suhteen, miten ***yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, komissiolla olisi oltava mahdollisuus antaa ohjeita, myös tiettyjä aloja varten tai tietyistä haittavaikutuksista,*** asiaankuuluvia kansainvälisiä ohjeita ja normeja viitteenä käyttäen ja ***kuultuaan sitä ennen*** jäsenvaltioita ja sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta ja tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta.	(46) Tarjotakseen tukea ja käytännön välineitä yrityksille ***sen suhteen, miten niiden olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa,*** tai jäsenvaltioiden viranomaisille sen suhteen, miten ***ne voivat valvoa tehokkaasti näiden velvoitteiden täyttämistä, ja varmistaakseen tehokkaan ja yhdenmukaisen täytäntöönpanon kaikissa jäsenvaltioissa komission olisi annettava*** asiaankuuluvia kansainvälisiä ohjeita ja normeja viitteenä käyttäen ja jäsenvaltioita ja sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta ja ***asiaankuuluvissa tapauksissa pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaavaa toimeenpanovirastoa sekä*** tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta***, kuultuaan ohjeita, myös seuraavista näkökohdista:***

	tietyt suuririskiset alat; yritysten ja oikeushenkilöiden välinen resurssien ja tietojen jakaminen kilpailulainsäädännön mukaisesti; pk-yrityksille tarkoitettu erityinen prosessi ja resurssit huolellisuusvelvoitteen noudattamisen tukemiseksi; yrityksen arvoketjun ja tiettyjen haitallisten vaikutusten, myös hyvään hallintotapaan kohdistuvien haitallisten vaikutusten kartoittaminen; uhrien oikeussuojan saatavuuden edistäminen; sidosryhmiin kohdistuvien vastatoimien riskien ehkäiseminen ja lieventäminen; tiukempi huolellisuusvelvoite konfliktialueilla ja korkean riskin alueilla; liikesuhteiden vastuullinen katkaiseminen; järjestelmällisen ja valtion harjoittaman sorron kontekstien arviointi ja dynaamisten luetteloiden laatiminen niistä; hallinnollisia seuraamuksia koskevat menetelmät ja perusteet; toimialan järjestelmien ja usean sidosryhmän aloitteiden luotettavuus ja soveltuvuus; sukupuoleen ja kulttuuriin liittyvät tekijät huomioiva huolellisuusvelvoite; pienviljelijöiden kohtaamat ongelmat.

Tarkistus 26

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 47 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(47) Vaikka pk-yritykset eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, sen säännökset voivat vaikuttaa niihin niiden toimeksisaajina tai alihankkijoina toimivien yritysten kautta, joihin direktiiviä sovelletaan. ***Tavoitteena on kuitenkin*** keventää pk-yrityksille aiheutuvaa taloudellista tai hallinnollista taakkaa, sillä monilla niistä on jo nyt vaikeuksia selvitä maailmanlaajuisen talous- ja terveyskriisin kurimuksessa***. Tukeakseen pk-yrityksiä*** jäsenvaltioiden olisi perustettava ja	(47) Vaikka ***useimmat*** pk-yritykset eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, sen säännökset voivat vaikuttaa niihin niiden toimeksisaajina tai alihankkijoina toimivien yritysten kautta, joihin direktiiviä sovelletaan. ***Pk-yrityksiä, jotka eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan mutta jotka päättävät vapaaehtoisesti noudattaa huolellisuusvelvoitteita tämän direktiivin mukaisesti, olisi kannustettava tähän ja niitä olisi palkittava tästä. Jäsenvaltioita kannustetaan tämän vuoksi esimerkiksi***

ylläpidettävä yksin tai yhdessä tähän tarkoitettuja verkkosivustoja, portaaleja tai alustoja***, ja jäsenvaltiot voisivat myös tukea taloudellisesti pk-yrityksiä ja auttaa niitä kehittämään valmiuksiaan***. Tällaista tukea olisi asetettava myös tuotantoketjun alkupäässä olevien, kolmansien maiden talouden toimijoiden saataville, minkä lisäksi sitä olisi tarvittaessa mukautettava ja laajennettava koskemaan niitä. Yrityksiä, joilla on kumppaninaan pk-yritys, kehotetaan myös tukemaan näitä yrityksiä huolellisuusvelvoitetta koskevien toimenpiteiden noudattamisessa, jos tällaiset vaatimukset uhkaavat vaarantaa pk-yrityksen elinkelpoisuuden, sekä asettamaan pk-yrityksille oikeudenmukaisia, kohtuullisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia vaatimuksia.

perustamaan merkintäjärjestelmiä velvoitteita noudattavien pk-yritysten tunnistamiseksi. Jotta voidaan keventää pk-yrityksille aiheutuvaa taloudellista tai hallinnollista taakkaa, sillä monilla niistä on jo nyt vaikeuksia selvitä maailmanlaajuisen talous- ja terveyskriisin kurimuksessa***, ja jotta niitä voidaan tukea,*** jäsenvaltioiden olisi perustettava ja ylläpidettävä yksin tai yhdessä tähän tarkoitettuja verkkosivustoja, portaaleja tai alustoja. Tällaista tukea olisi asetettava myös tuotantoketjun alkupäässä olevien, kolmansien maiden talouden toimijoiden saataville, minkä lisäksi sitä olisi tarvittaessa mukautettava ja laajennettava koskemaan niitä***. Jäsenvaltioiden olisi myös tuettava taloudellisesti pk-yrityksiä tarkoitusta varten varatulla rahoituksella, annettava niille teknistä tukea, jolla autetaan pk-yrityksiä noudattamaan huolellisuusvelvoitetta koskevia vaatimuksia, ja autettava niitä kehittämään valmiuksiaan noudattaa tätä direktiiviä.*** Yrityksiä, joilla on kumppaninaan pk-yritys, kehotetaan myös tukemaan näitä yrityksiä huolellisuusvelvoitetta koskevien toimenpiteiden noudattamisessa, jos tällaiset vaatimukset uhkaavat vaarantaa pk-yrityksen elinkelpoisuuden, sekä asettamaan pk-yrityksille oikeudenmukaisia, kohtuullisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia vaatimuksia.

Tarkistus 27

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 55 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(55) Jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten johdonmukainen soveltaminen ja täytäntöönpano, kansallisten valvontaviranomaisten olisi tehtävä	(55) Jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten johdonmukainen soveltaminen ja täytäntöönpano, kansallisten valvontaviranomaisten olisi tehtävä

yhteistyötä ja koordinoitava toimintaansa. Tätä varten komission olisi perustettava valvontaviranomaisten eurooppalainen verkosto ja valvontaviranomaisten olisi avustettava toisiaan tehtäviensä suorittamisessa ja tarjottava keskinäistä avunantoa.	yhteistyötä ja koordinoitava toimintaansa. Tätä varten komission olisi perustettava valvontaviranomaisten eurooppalainen verkosto ja valvontaviranomaisten olisi avustettava toisiaan tehtäviensä suorittamisessa ja tarjottava keskinäistä avunantoa. ***Jotta voidaan turvata tasapuoliset toimintaedellytykset ja lieventää hajautetusta täytäntöönpanosta aiheutuvia oikeuspaikkakeinottelun riskejä, komission olisi tuettava jäsenvaltioita antamalla ohjeita soveltamisesta ja täytäntöönpanosta ja seurattava näiden ohjeiden noudattamista talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson avulla sekä puututtava maakohtaisten suositusten mahdollisiin puutteisiin.***

Tarkistus 28

Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 70 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(70) Komission olisi arvioitava ja raportoitava, olisiko tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien vaikutuksiltaan merkittävien alojen luetteloon lisättävä uusia aloja, ***jotta se vastaisi*** Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön ***ohjeita***, tai työvoiman hyväksikäyttöä, ihmisoikeusloukkauksia tai uusia ympäristöuhkia koskevan selkeän näytön perusteella***;*** olisiko tässä direktiivissä tarkoitettua asiaan liittyvien kansainvälisten yleissopimusten luetteloa muutettava erityisesti kansainvälisen kehityksen perusteella***; tai olisiko tämän direktiivin huolellisuusvelvoitesäännökset ulotettava koskemaan haitallisia ilmastovaikutuksia***.	(70) Komission olisi arvioitava ja raportoitava ***säännöllisesti***, olisiko tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien vaikutuksiltaan merkittävien alojen luetteloon lisättävä uusia aloja, ***muun muassa*** Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön ***ohjeiden mukaisesti***, tai työvoiman hyväksikäyttöä, ihmisoikeusloukkauksia tai uusia ***hyvään hallintotapaan kohdistuvia uhkia ja*** ympäristöuhkia koskevan selkeän näytön perusteella ***ja*** olisiko tässä direktiivissä tarkoitettua asiaan liittyvien kansainvälisten yleissopimusten ***ja välineiden*** luetteloa muutettava erityisesti kansainvälisen kehityksen perusteella***. Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään vaikutuksiltaan merkittävien alojen luetteloa***.

Tarkistus 29
Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Tätä direktiiviä sovelletaan yrityksiin, jotka on perustettu jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti ja jotka täyttävät jonkin seuraavista edellytyksistä:	1. Tätä direktiiviä sovelletaan ***kaikkiin*** yrityksiin, jotka on perustettu jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti ja jotka täyttävät jonkin seuraavista edellytyksistä:

Tarkistus 30

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
b) yritys ei saavuttanut a alakohdan mukaisia raja-arvoja, mutta sillä oli keskimäärin yli ***250*** työntekijää ja sen maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli ***40*** miljoonaa euroa viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös, jos nettoliikevaihdosta vähintään 50 prosenttia syntyi yhdellä tai useammalla seuraavista aloista:	b) yritys ei saavuttanut a alakohdan mukaisia raja-arvoja, mutta ***se on julkisesti noteerattu pörssissä tai*** sillä oli keskimäärin yli ***50*** työntekijää ja sen maailmanlaajuinen nettoliikevaihto oli yli ***8*** miljoonaa euroa ***ja/tai tase oli yli 4 miljoonaa euroa*** viimeisimpänä tilivuonna, jolta on laadittu vuositilinpäätös, jos ***sen*** nettoliikevaihdosta vähintään 50 prosenttia syntyi yhdellä tai useammalla seuraavista ***suurivaikutuksisista*** aloista:

Tarkistus 31

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – i alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
i) tekstiilien, nahan ja niihin liittyvien tuotteiden (myös jalkineiden) valmistus sekä ***tekstiilien***, vaatteiden ***ja*** jalkineiden ***tukkukauppa***;	i) tekstiilien, ***vaatteiden,*** nahan ja niihin liittyvien tuotteiden (myös jalkineiden ***ja turkisvaatteiden ja -tuotteiden***) valmistus sekä vaatteiden***,*** jalkineiden ja ***nahkatuotteiden tukku- ja vähittäiskauppa erikoismyymälöissä***;

Tarkistus 32

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – ii alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
ii) maatalous, metsätalous, kalastus (myös vesiviljely), elintarvikkeiden valmistus ja maatalouden raaka-aineiden, elävien eläinten, puun, elintarvikkeiden ja juomien tukkukauppa;	ii) maatalous, ***vesihuolto,*** metsätalous, kalastus (myös vesiviljely)***, kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonsuojelualueiden toiminta***, elintarvikkeiden valmistus ja maatalouden raaka-aineiden, elävien eläinten, puun, elintarvikkeiden ja juomien tukkukauppa;

Tarkistus 33

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
iii) ***kaivannaisteollisuus*** toimintapaikasta riippumatta (mukaan lukien raakaöljy, maakaasu, kivihiili, ruskohiili, metallit ja metallimalmit sekä kaikki muut ei-metalliset mineraalit ja louhintatuotteet), perusmetallituotteiden, muiden ei-metallisten mineraalituotteiden ja metallituotteiden valmistus (lukuun ottamatta koneita ja laitteita) sekä mineraalivarojen ja mineraaleista valmistettavien perus- ja välituotteiden (mukaan lukien metallit ja metallimalmit, rakennusmateriaalit, polttoaineet, kemikaalit ja muut välituotteet) tukkukauppa***.***	iii) ***kaivostoiminta ja louhinta, mineraalivarojen louhinta, jalostus, kuljetus ja käsittely*** toimintapaikasta riippumatta (mukaan lukien raakaöljy, maakaasu, kivihiili, ruskohiili, metallit ja metallimalmit sekä kaikki muut ei-metalliset mineraalit ja louhintatuotteet), perusmetallituotteiden, muiden ei-metallisten mineraalituotteiden ja metallituotteiden valmistus (lukuun ottamatta koneita ja laitteita) sekä mineraalivarojen ja mineraaleista valmistettavien perus- ja välituotteiden (mukaan lukien metallit ja metallimalmit, rakennusmateriaalit, polttoaineet, kemikaalit ja muut välituotteet) tukkukauppa***;***

Tarkistus 34

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii a) tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus, sähkölaitteiden valmistus sekä koneiden ja laitteiden valmistus;

Tarkistus 35

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii b) rakentaminen, mukaan lukien rakennusten rakentaminen, maa- ja vesirakentaminen sekä erikoistunut rakennustoiminta;

Tarkistus 36

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii c) rahoitus- ja vakuutustoiminta sekä kiinteistöalan toiminta;

Tarkistus 37

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii d alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii d) sähkön, kaasun, höyryn ja ilmastoinnin toimittaminen, mukaan lukien näiden tuotteiden tuotanto, siirto, jakelu ja kauppa;

Tarkistus 38

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii e alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii e) lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut, mukaan lukien tilintarkastustoiminta;

Tarkistus 39

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii f alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii f) majoitus- ja ravitsemistoiminta sekä siivoustoiminta;

Tarkistus 40

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii g alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii g) etsivä-, vartiointi- ja turvallisuuspalvelut, mukaan lukien turvallisuusjärjestelmiin liittyvät palvelut;

Tarkistus 41

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii h alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii h) työllistämistoiminta;

Tarkistus 42

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii i alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii i) maaperän ja vesistöjen kunnostus ja muut ympäristönhuoltopalvelut, jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus; materiaalien kierrätys

Tarkistus 43

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii j alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii j) terveys- ja sosiaalipalvelut, mukaan lukien sosiaalihuollon laitospalvelut;

Tarkistus 44

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 kohta – b alakohta – iii k alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	iii k) tietopalvelutoiminta, mukaan lukien tietojenkäsittely, palvelintilan vuokraus ja siihen liittyvät toimet; verkkoportaalit.

Tarkistus 45

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
c) ’haitallisella ihmisoikeusvaikutuksella’ ***suojeltuihin*** henkilöihin kohdistuvaa ***haittavaikutusta***, joka johtuu ***jonkin*** liitteessä olevan I osan 1 jaksossa ***luetellun oikeuden tai kiellon rikkomisesta***, ***sellaisina kuin ne*** on ***vahvistettu*** liitteessä olevan ***I*** osan 2	c) ’haitallisella ihmisoikeusvaikutuksella’ ***mitä tahansa*** henkilöihin kohdistuvaa ***mahdollista tai toteutunutta kielteistä vaikutusta***, joka johtuu ***sellaisesta toimesta tai laiminlyönnistä, jonka seurauksena yksilön tai ryhmän mahdollisuus käyttää***

jaksossa ***luetelluissa kansainvälisissä yleissopimuksissa***;	***sellaisia oikeuksia tai nauttia sellaisten kieltojen tarjoamasta suojasta, jotka vahvistetaan kansainvälisissä yleissopimuksissa ja välineissä, erityisesti niissä, jotka luetellaan*** liitteessä olevan I osan 1 jaksossa ***ja vahvistetaan liitteessä olevan I osan*** 2 jaksossa***, mukaan lukien myöhempi oikeuskäytäntö***, ***poistuu tai heikkenee. Mainittua liitettä on tarkasteltava uudelleen säännöllisesti, ja sen on oltava ihmisoikeuksia koskevien unionin tavoitteiden mukainen. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä I olevan 1 osan 1 ja 2 jaksossa olevia luetteloita***;

Tarkistus 46

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – c a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c a) ’hyvään hallintotapaan kohdistuvalla haitallisella vaikutuksella’ yrityksen koko arvoketjun mahdollista tai toteutunutta haitallista vaikutusta maan tai alueen hyvään hallintotapaan sellaisena kuin se on määritettynä liitteessä I olevan I osan 3 jaksossa luetelluissa kansainvälisissä hyvän hallintotavan välineissä ja korruptiontorjuntavälineissä. Mainittua liitettä on tarkasteltava uudelleen säännöllisesti, ja sen on oltava hyvää hallintotapaa koskevien unionin tavoitteiden mukainen. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä liitteessä I olevan 1 osan 3 jaksossa olevan luettelon muuttamiseksi;

Tarkistus 47

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – c b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	c b) ’konfliktialueilla ja korkean riskin alueilla’ maantieteellisiä alueita, joilla on käynnissä aseellinen konflikti, valtioiden välinen sota tai sisällissota tai jotka ovat epävakaassa konfliktinjälkeisessä tilanteessa, miehitettyjä ja/tai liitettyjä alueita, alueita, joiden hallinto ja turvallisuus ovat heikolla pohjalla tai puuttuvat kokonaan, kuten toimintakyvyttömät valtiot, ja alueita, joilla esiintyy laajalle levinnyttä väkivaltaa ja/tai kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja/tai ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta rikotaan laajasti ja vakavasti, sekä alueita, joilla nämä rikkomukset ovat järjestelmällisiä ja/tai valtion harjoittamia;

Tarkistus 48

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – n alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
n) ’sidosryhmillä’ yrityksen työntekijöitä, sen tytäryritysten työntekijöitä ja muita henkilöitä, ryhmiä, yhteisöjä tai toimijoita, joiden oikeuksiin tai etuihin kyseisen yrityksen, sen tytäryritysten ja sen liikesuhteiden ***tuotteet, palvelut ja toiminnot*** vaikuttavat tai voivat vaikuttaa;	n) ’sidosryhmillä’***:***
	i) yrityksen työntekijöitä ***ja palkansaajia (myös epävirallisin järjestelyin työtä tekeviä) ja heidän edustajiaan,*** tytäryritysten työntekijöitä ***ja palkansaajia ja heidän edustajiaan, ammattiliittoja, paikallisyhteisöjä, alkuperäiskansoja, ihmisoikeuksien ja ympäristöoikeuksien puolustajia, kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, yrityksen tekemän korruptiorikoksen***

	suoraan todistaneita henkilöitä ja uhreja ja muita henkilöitä, ryhmiä, yhteisöjä tai toimijoita, joiden oikeuksiin tai etuihin kyseisen yrityksen, sen tytäryritysten ja sen ***koko arvoketjun*** liikesuhteiden ***tuotteisiin, palveluihin ja toimintoihin liittyvät ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja hyvään hallintotapaan kohdistuvat haitalliset vaikutukset*** vaikuttavat tai voivat vaikuttaa;
	ii) organisaatioita, jotka edustavat i alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä, ryhmiä, yhteisöjä tai toimijoita tai joilla on lakisääteinen tehtävä puolustaa ihmisoikeuksia, hyvää hallintotapaa, ympäristöä tai ilmastoa;

Tarkistus 49

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – n a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	n a) ’haavoittuvassa asemassa olevilla sidosryhmillä’ yksilöitä ja oikeudenhaltijoiden ryhmiä, jotka ovat syrjäytyneessä ja haavoittuvassa asemassa erityisten olosuhteiden tai risteävien tekijöiden vuoksi, mukaan lukien muun muassa heidän sukupuolensa, ikänsä, rotunsa, etninen alkuperänsä, luokkansa, koulutuksensa, alkuperäiskansaan kuulumisensa, maahanmuuttaja-asemansa, vammaisuutensa sekä sosiaalinen ja taloudellinen asemansa, jotka johtavat eriäviin ja usein suhteettomiin haitallisiin vaikutuksiin ja syrjintään ja lisäesteisiin osallistumiselle ja oikeussuojan saatavuudelle;

Tarkistus 50

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – n b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	n b) ’ihmisoikeuksien puolustajilla’ yksilöitä, ryhmiä ja yhteiskunnan elimiä, jotka edistävät tai suojelevat yleismaailmallisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia ja perusvapauksia tai tavoittelevat niiden toteutumista; ihmisoikeuksien puolustajien tavoitteena on kansalaisoikeuksien ja poliittisten oikeuksien edistäminen ja suojeleminen sekä taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien edistäminen, suojeleminen ja toteutuminen;

Tarkistus 51

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – n c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	n c) ’ympäristöoikeuksien puolustajilla’ yksilöitä ja ryhmiä, jotka henkilökohtaisessa tai ammatillisessa ominaisuudessaan pyrkivät rauhanomaisella tavalla suojelemaan ja edistämään oikeuksia, jotka liittyvät ympäristöön ja ilmastoon, mukaan lukien biologiseen monimuotoisuuteen, veteen, ilmaan, maahan, maaperään, kasveihin ja eläimiin liittyvät oikeudet;

Tarkistus 52

Ehdotus direktiiviksi
3 artikla – 1 kohta – n d alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	n d) ’mielekkäällä yhteistyöllä sidosryhmien kanssa’ interaktiivista, tarpeet huomioon ottavaa ja jatkuvaa sidosryhmien kanssa toteutettavaa yhteistyöprosessia, jossa on

	kaksisuuntaista viestintää, joka toteutetaan vilpittömässä mielessä ja joka takaa sovittujen sitoumusten asianmukaisen täytäntöönpanon ja johon sisältyy kaikkien sidosryhmien tarvitsemien asiaankuuluvien tietojen oikea-aikainen toimittaminen, asianmukaiset prosessit haavoittuvassa asemassa olevien sidosryhmien osallistumisen esteiden (kuten kieleen, kulttuuriin, sukupuolten ja valtasuhteiden epätasapainoon ja yhteisön sisäisiin jakolinjoihin liittyvien esteiden) poistamiseksi sekä riittävä suojelu sidosryhmien turvallisuuden varmistamiseksi ja vastatoimien ja kostotoimien estämiseksi;

Tarkistus 53

Ehdotus direktiiviksi
4 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 a artikla
	Tiukempi huolellisuusvelvoite konfliktialueilla ja korkean riskin alueilla
	Jäsenvaltioiden on varmistettava, että konfliktialueilla ja korkean riskin alueilla, sellaisina kuin ne on määriteltyinä 3 artiklan c b alakohdassa, toimivat yritykset noudattavat kaikissa toimissaan ja liikesuhteissaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan ja tiukempaa ja konfliktit huomioivaa huolellisuusvelvoitetta sisällyttämällä huolellisuusvelvoitteeseensa konfliktianalyysin, joka perustuu sidosryhmien kanssa tehtävään mielekkääseen ja konfliktit huomioivaan yhteistyöhön ja jossa analysoidaan konfliktien perimmäisiä syitä, laukaisevia tekijöitä ja konflikteja lietsovia osapuolia sekä yrityksen toimien vaikutusta

konfliktiin.

Tarkistus 54

Ehdotus direktiiviksi
5 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	5 a artikla
	Yhteistyö sidosryhmien kanssa
	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset tekevät tehokasta ja mielekästä yhteistyötä sidosryhmien kanssa 4–11 artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi.
	2. Yritysten on varmistettava huolellisuusvelvoiteprosessin kussakin vaiheessa ja koko prosessin ajan
	a) mielekäs yhteistyö sidosryhmien kanssa interaktiivisessa, tarpeet huomioon ottavassa ja jatkuvassa prosessissa, jossa on kaksissuuntaista viestintää, joka toteutetaan vilpittömässä mielessä ja joka on sovitettu haavoittuvassa asemassa olevien sidosryhmien esteisiin ja jossa poistetaan kyseisiä esteitä;
	b) kaikkien niiden asiaankuuluvien kattavien tietojen toimittaminen oikea-aikaisesti, joita sidosryhmät tarvitsevat tietoon perustuvien päätösten tekemiseksi, helposti saavutettavassa ja avoimessa muodossa, mukaan lukien merkitykselliset tiedot toimista, hankkeista ja investoinneista sekä niihin liittyvistä toteutuneista ja mahdollisista haittavaikutuksista, 11 artiklan mukaisesti;
	c) sidosryhmien riittävä suojelu vastatoimien riskiltä 23 artiklan mukaisesti;
	d) sukupuoleen ja kulttuuriin liittyvät näkökohdat huomioiva lähestymistapa;

	e) sovittujen sitoumusten täytäntöönpanon asianmukainen seuranta.
	3. Työntekijöiden ja työntekijöiden edustajien kanssa tehtävä yhteistyö ei saa vaikuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2002/14/EY ja 2009/38/EY ja neuvoston direktiivin 2001/86/EY soveltamiseen.

Tarkistus 55

Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
Toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten tunnistaminen	Toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten tunnistaminen ***ja arvioiminen***

Tarkistus 56

Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti asianmukaiset toimenpiteet tunnistaakseen toteutuneet ja mahdolliset ***haitalliset ihmisoikeusvaikutukset*** ja haitalliset ***ympäristövaikutukset***, jotka johtuvat niiden omasta tai niiden tytäryritysten toiminnasta ja niiden ***arvoketjuihin liittyvissä tapauksissa niiden vakiintuneista liikesuhteista***.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti asianmukaiset toimenpiteet tunnistaakseen toteutuneet ja mahdolliset ***ihmisoikeuksiin, ympäristöön*** ja ***hyvään hallintotapaan kohdistuneet*** haitalliset ***vaikutukset***, jotka johtuvat niiden omasta tai niiden tytäryritysten toiminnasta ja niiden ***arvoketjujen sellaisten toimijoiden toiminnasta, joiden kanssa yrityksillä on liikesuhde***.

Tarkistus 57

Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***yrityksillä on*** 1 kohdassa tarkoitettujen haittavaikutusten tunnistamiseksi ***tarvittaessa määrällisten*** ja ***laadullisten tietojen perusteella oikeus käyttää asianmukaisia resursseja, myös riippumattomia raportteja*** ja 9 artiklassa säädetyn ***valitusmenettelyn kautta kerättyjä tietoja. Yritysten on tarvittaessa myös kuultava ryhmiä***, joihin asia mahdollisesti vaikuttaa***, mukaan lukien työntekijät ja muut sidosryhmät, tietojen keräämiseksi toteutuneista tai mahdollisista haittavaikutuksista.***	4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettujen haittavaikutusten tunnistamiseksi ja ***arvioimiseksi yritykset toteuttavat toimia*** ja ***tekevät päätöksiä seuraavien perusteella:***
	a) kartoitus yrityksen arvoketjusta ja asiaankuuluvien tietojen, kuten nimien, sijaintien, toiminnan tyyppien, toimitettujen tuotteiden ja palvelujen sekä muiden tytäryrityksiä, sivuliikkeitä ja liikesuhteita koskevien asiaankuuluvien tietojen, julkistaminen;
	b) laadulliset ja määrälliset indikaattorit, mukaan lukien eritellyt tiedot;
	c) riippumattomat raportit ja 9 artiklassa säädetyn ***valitusmekanismin kautta kerätyt tiedot***;
	d) mielekäs yhteistyö sellaisten sidosryhmien kanssa, joihin asia mahdollisesti vaikuttaa ***3 artiklan n d alakohdan mukaisesti;***
	e) toimintansa konteksti, mikä tarkoittaa sitä, että konfliktialueilla ja korkean riskin alueilla toimivat yritykset noudattavat tiukempaa ja konfliktit huomioivaa huolellisuusvelvoitetta sisällyttämällä huolellisuusvelvoitteeseensa konfliktianalyysin, jossa analysoidaan konfliktin perimmäisitä syitä, laukaisevia tekijöitä ja konflikteja lietsovia osapuolia sekä yrityksen toimien vaikutusta konfliktiin;

Tarkistus 58

Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	4 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritysten käytettävissä on 1 kohdassa tarkoitettujen haitallisten vaikutusten tunnistamiseksi tarvittavat asianmukaiset resurssit, ja ne voivat tehdä komission kanssa yhteistyötä asianmukaisten resurssien takaamiseksi. Valvontaviranomaisilla, sellaisina kuin ne on määritelty 17 artiklassa, on oltava valtuudet toteuttaa tähän liittyviä myynninedistämis- ja koulutustoimia, myös direktiivin mukaisten velvoitteiden soveltamisalan ulkopuolisille pienille yrityksille tarkoitettuja toimia.

Tarkistus 59

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat ***tämän artiklan 2, 3, 4 ja 5 kohdan mukaisesti*** asianmukaisia toimenpiteitä ehkäistäkseen tai, jos ennaltaehkäisy ei ole mahdollista tai välittömästi mahdollista, lieventääkseen riittävästi mahdollisia ***haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia ja*** haitallisia ***ympäristövaikutuksia***, jotka on tunnistettu tai olisi pitänyt tunnistaa 6 artiklan mukaisesti.	1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä ehkäistäkseen tai, jos ennaltaehkäisy ei ole mahdollista tai välittömästi mahdollista, lieventääkseen riittävästi ***ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja hyvään hallintotapaan kohdistuvia*** mahdollisia haitallisia ***vaikutuksia***, jotka on tunnistettu tai olisi pitänyt tunnistaa 6 artiklan mukaisesti.

Tarkistus 60

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 2 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Yritysten on ***tarvittaessa*** toteutettava seuraavat toimet:	2. Yritysten on toteutettava ***asianmukaiset toimet, muun muassa*** seuraavat toimet:

Tarkistus 61

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 2 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) laadittava ja pantava täytäntöön ennaltaehkäisyä koskeva toimintasuunnitelma, jossa on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat ***toimille*** ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi, ***jos ennaltaehkäisyn edellyttämien toimenpiteiden luonne tai monimutkaisuus tätä edellyttävät***. Ennaltaehkäisyä koskevaa toimintasuunnitelmaa laadittaessa on ***kuultava sidosryhmiä, joita asia koskee;***	a) laadittava ja pantava täytäntöön ennaltaehkäisyä koskeva toimintasuunnitelma, jossa on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat ***asianmukaisille toimenpiteille*** ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi. Ennaltaehkäisyä koskevaa toimintasuunnitelmaa laadittaessa on ***tehtävä jatkuvasti mielekästä yhteistyötä sidosryhmien kanssa, ja se on räätälöitävä asianmukaisesti yritysten toimintojen ja arvoketjun kontekstiin. Siinä on myös yksilöitävä ja arvioitava, onko yrityksen liiketoimintamalli ja -strategiat mukautettu huolellisuusvelvoitetta koskevien vaatimusten mukaisiksi, siihen on sisällyttävä priorisointistrategia, joka perustuu mahdollisen haitallisen vaikutuksen vakavuuteen ja todennäköisyyteen siinä tapauksessa, että yritys ei pysty samanaikaisesti ehkäisemään tai lieventämään kaikkia mahdollisia haitallisia vaikutuksia, sen on edellytettävä yhteistyötä asianomaisten sidosryhmien kanssa ja siinä on arvioitava sopimusten soveltamisen väliaikaisen keskeyttämisen tai niiden purkamisen mahdollisia haitallisia vaikutuksia suuremman haitan välttämiseksi, siinä on edellytettävä sopimuksen purkamista tapauksissa,**

	joissa mahdollinen haitallinen vaikutus liittyy järjestelmälliseen ja valtion harjoittamaan sortoon eikä sitä näin ollen voida estää yrityksen toimilla, ja joissa yritys arvioi, että liikesuhteen lopettaminen ei aiheuttaisi suurempia haittavaikutuksia kuin se, jota se aikoo ehkäistä tai lieventää.

Tarkistus 62

Ehdotus direktiiviksi
8 artikla – 3 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
3. Yritysten on ***tarvittaessa*** toteutettava seuraavat toimet:	3. Yritysten on toteutettava ***asianmukaiset toimenpiteet, joita ovat muun muassa*** seuraavat toimet:

Tarkistus 63

Ehdotus direktiiviksi
8 artikla – 3 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) ***neutralisoitava*** haittavaikutus ***tai minimoitava sen laajuus muun muassa maksamalla asianomaisille henkilöille vahingonkorvauksia ja asianomaisille yhteisöille taloudellisia korvauksia. Toimen*** on oltava oikeassa suhteessa haittavaikutuksen merkittävyyteen ja laajuuteen sekä yrityksen toiminnan osuuteen haittavaikutuksen synnyssä;	a) ***lopetettava*** haittavaikutus ***ja lievennettävä sitä, jos se havaitsee aiheuttaneensa kyseisen vaikutuksen tai olleensa osallisena sen aiheuttamisessa arvoketjussaan, korjattava täysimääräisesti vahinko, jota asianomaisille henkilöille tai yhteisöille aiheutui, tai tehtävä yhteistyötä vahingon korjaamiseksi täysimääräisesti. Korjaavien toimien on täytettävä seuraavat vaatimukset:*** ***i) niillä on pyrittävä palauttamaan vaikutusten kohteena olevien henkilöiden tilanne sellaiseksi, jollainen se olisi, jos haitallista vaikutusta ei olisi syntynyt, jos mahdollista, ja niiden*** on oltava oikeassa suhteessa haitallisen vaikutuksen merkittävyyteen ja laajuuteen sekä yrityksen toiminnan osuuteen

	haittavaikutuksen synnyssä;
	ii) niiden on jakauduttava oikeudenmukaisesti yrityksen ja vahingon aiheuttaneen tai siinä osallisena olleen kumppanin kesken;
	iii) ne on määritettävä asianomaisten sidosryhmien kanssa tehtävän mielekkään yhteistyön perusteella, ja niihin voi kuulua korvaaminen tai kunnostaminen, anteeksipyyntö, taloudellinen tai muu kuin taloudellinen korvaus, sen arvioiminen, hyötyvätkö haavoittuvassa asemassa olevat sidosryhmät tasapuolisesti korvauksista tai muista korvaamisen muodoista, ja toimenpiteiden toteuttaminen tulevien haittavaikutusten ehkäisemiseksi;
	iv) ne eivät saa saisi estää asianomaisia sidosryhmiä hakemasta yritysten asettamista siviilioikeudelliseen vastuuseen, ja tuomioistuinten on otettava ne asianmukaisesti huomioon siviilioikeudellisissa menettelyissä.

Tarkistus 64

Ehdotus direktiiviksi
8 artikla – 3 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) laadittava ja pantava täytäntöön korjaava toimintasuunnitelma, ***jossa*** on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat toimille ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi, ***jos tämä*** on ***välttämätöntä*** sen ***vuoksi***, että ***haittavaikutusta*** ei ***voida välittömästi lopettaa.*** Korjaavaa toimintasuunnitelmaa laadittaessa on ***tarvittaessa kuultava sidosryhmiä;***	b) laadittava ja pantava täytäntöön korjaava toimintasuunnitelma ***ja toimenpiteitä***, ***joilla*** on kohtuulliset ja selkeästi määritellyt määräajat toimille***,*** ***välineet*** ja laadulliset ja määrälliset indikaattorit parannusten mittaamiseksi***.*** Korjaava toimintasuunnitelmaa laadittaessa on ***tehtävä jatkuvasti mielekästä yhteistyötä sidosryhmien kanssa***, ***sovittujen sitoumusten täytäntöönpanoa on seurattava asianmukaisesti, ja suunnitelma on räätälöitävä asianmukaisesti yritysten toimintojen ja arvoketjun kontekstiin. Siinä on myös yksilöitävä ja arvioitava, onko yrityksen***

	liiketoimintamalli ja -strategiat mukautettu huolellisuusvelvoitetta koskevien vaatimusten mukaisiksi, sen on edellytettävä yhteistyötä asianomaisten sidosryhmien kanssa, ja siinä on arvioitava sopimusten soveltamisen väliaikaisen keskeyttämisen tai niiden purkamisen haitallisia vaikutuksia suuremman haitan välttämiseksi, siinä on edellytettävä sopimuksen purkamista tapauksissa, joissa mahdollinen haitallinen vaikutus liittyy järjestelmälliseen ja valtion harjoittamaan sortoon eikä sitä näin ollen voida estää tai lieventää yrityksen toimilla, ja joissa yritys arvioi, että sopimuksen purkaminen ei aiheuttaisi suurempia haittavaikutuksia kuin se, jota se aikoo ehkäistä tai lieventää.

Tarkistus 65

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
Valitusmenettely	***Valitusmekanismi***

Tarkistus 66

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valituksia voivat tehdä	2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valituksia voivat ***tehdä kaikki henkilöt, ryhmät, yhteisöt, toimijat ja kansalaisjärjestöt, jotka kuuluvat 3 artiklan n, n a, n b ja n c alakohdan soveltamisalaan, sekä luonnolliset henkilöt ja heitä edustavat oikeushenkilöt. Jos valituksen tekijä on lapsi, laillinen huoltaja voi tehdä valituksen lapsen puolesta.***

a) henkilöt, joihin haittavaikutus kohdistuu tai joilla on perusteltu syy uskoa, että haittavaikutus voi vaikuttaa heihin,

b) ammattiliitot ja muut työntekijöiden edustajat, jotka edustavat kyseisessä arvoketjussa työskenteleviä henkilöitä,

c) kyseiseen arvoketjuun liittyvillä aloilla toimivat kansalaisjärjestöt.

Tarkistus 67

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 4 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valituksen ***tekijöillä on oikeus***	4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ***yritykset takaavat*** valituksen ***tekijöille ja heidän edustajilleen***

Tarkistus 68

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 4 kohta – -a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	-a) tiedot siitä, miten valitusmekanismeja voi käyttää, ja julkisesti saatavilla olevan kuvauksen menettelyistä;

Tarkistus 69

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 4 kohta – -a a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	-a a) lailliset, helposti saatavilla olevat, ennakoitavissa olevat, turvalliset, oikeudenmukaiset, avoimet, oikeuksien

	kanssa yhteensopivat ja mukautettavissa olevat valitusmekanismit, joiden avulla sidosryhmät, erityisesti toteutuneiden ja mahdollisten vaikutusten kohteena olevat oikeudenhaltijat, voivat osallistua merkityksellisellä tavalla tällaisten riippumattomien valitusmekanismien perustamiseen ja arviointiin;

Tarkistus 70

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 4 kohta – -a b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	-a b) takeet vastatoimien estämisestä, luottamuksellisuudesta ja nimettömyydestä sidosryhmille;

Tarkistus 71

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 4 kohta – -a c alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	-a c) oikea-aikaiset ja kattavat tiedot, mukaan lukien selkeät aikaa koskevat tiedot tietyn valituksen vaiheista ja sen yhteydessä toteutetuista toimista, menettelyn tuloksesta ja sen yksityiskohtaisista perusteluista;

Tarkistus 72

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 4 kohta – a alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
a) ***pyytää*** valituksen johdosta ***asianmukaisia jatkotoimia*** yritykseltä, jolle 1 kohdan mukainen valitus on tehty, ***ja***	a) valituksen johdosta ***toteutettavat asianmukaiset, oikea-aikaiset ja tehokkaat jatkotoimet*** yritykseltä, jolle 1 kohdan mukainen valitus on tehty,

Tarkistus 73

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 4 kohta – b alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
b) tavata yrityksen edustajia asianmukaisella tasolla, jotta voidaan keskustella valituksen aiheena olevista mahdollisista tai toteutuneista ***vakavista*** haittavaikutuksista***.***	b) ***mahdollisuuden*** tavata yrityksen edustajia asianmukaisella tasolla, jotta voidaan keskustella valituksen aiheena olevista mahdollisista tai toteutuneista haittavaikutuksista***;***

Tarkistus 74

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 4 kohta – b a alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	b a) vahingon täysimääräisen korjaamisen 8 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti ja siinä tarkoitetulla tavalla valitusmekanismin kautta sekä takeet siitä, että valituksen kohteena olevat haitat eivät toistu. Korjaustoimenpiteen on oltava oikeassa suhteessa haittavaikutuksen merkittävyyteen ja laajuuteen;

Tarkistus 75

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 4 kohta – b b alakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	b b) esteettömän pääsyn 19 artiklassa kuvattuun perustellun huolen esittämistä koskevaan menettelyyn, 22 artiklassa kuvattuihin julkisiin oikeudellisiin mekanismeihin ja muihin oikeudellisiin tai muihin mekanismeihin riippumatta siitä, ovatko he turvautuneet valitusmekanismiin ja ovatko he

käyttäneet muita kuin oikeudellisten mekanismien keinoja tai ovatko he käyttäneet kaikki kyseisten mekanismien keinot.

Tarkistus 76

Ehdotus direktiiviksi
13 artikla

Komission teksti	*Tarkistus*
Tukeakseen yrityksiä tai jäsenvaltioiden viranomaisia sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, komissio ***voi*** antaa jäsenvaltioita ja sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta ja tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta, kuultuaan ohjeita***, myös tiettyjä aloja varten tai tietyistä haittavaikutuksista.***	***1.*** Tukeakseen yrityksiä tai jäsenvaltioiden viranomaisia sen suhteen, miten yritysten olisi täytettävä huolellisuusvelvoitteensa, komissio antaa jäsenvaltioita ja sidosryhmiä, Euroopan unionin perusoikeusvirastoa, Euroopan ympäristökeskusta ja ***asianmukaisissa tapauksissa pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaavaa toimeenpanovirastoa ja*** tarvittaessa sellaisia kansainvälisiä elimiä, joilla on huolellisuusvelvoitetta koskevaa asiantuntemusta, kuultuaan ohjeita ***5–11 artiklassa tarkoitetuista erityisvelvoitteista sekä seuraavista näkökohdista:*** ***a) tietyt suuririskiset taloudellisen toiminnan alat, joilla on merkittäviä haitallisia vaikutuksia ihmisoikeuksiin, ympäristöön ja hyvään hallintotapaan, mukaan lukien 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut alat;*** ***b) yritysten ja muiden oikeushenkilöiden välinen resurssien ja tietojen jakaminen haitallisten vaikutusten estämiseksi, lieventämiseksi ja korjaamiseksi kilpailulainsäädännön mukaisesti;*** ***c) pk-yrityksille tarkoitetut erityiset prosessit, resurssit ja tietojen jakaminen, jotta voidaan tukea huolellisuusvelvoitteen noudattamista niiden toiminnassa;*** ***d) yritysten arvoketjujen kartoitus ja tehokkaat prosessit kumppaneiden toiminnan seuraamiseksi koko***

arvoketjussa,

e) tietyt haitalliset vaikutukset, mukaan lukien haitalliset vaikutukset hyvään hallintotapaan;

f) vastuullinen ja kestävä kauppa-, hankinta- ja hinnoittelupolitiikka ja -käytännöt,

g) uhrien oikeussuojan saatavuuden helpottaminen, myös kollektiivisten oikeussuojakeinojen, edustajakanteiden, syrjimättömien oikeudenkäyntikulujen ja asianmukaisten vanhentumisaikojen osalta;

h) niiden vastatoimien riskien ehkäiseminen ja lieventäminen, joita sidosryhmät, mukaan lukien ihmisoikeuksien ja ympäristön puolustajat, kohtaavat osallistumisensa vuoksi;

i) tiukemman huolellisuusvelvoitteen täytäntöönpano konfliktialueilla, miehitystilanteissa ja itsehallintoa vailla olevilla alueilla;

j) haitallisten liikesuhteiden vastuullinen katkaiseminen;

k) sellaisten kontekstien arviointi, joissa haitalliset vaikutukset liittyvät järjestelmälliseen ja valtion harjoittamaan sortoon ja joissa mielekäs yhteistyö, ennaltaehkäisy ja lieventäminen ovat näin ollen mahdottomia, sekä dynaamisten luetteloiden laatiminen tällaisista konteksteista;

l) menetelmät ja kriteerit, joita valvontaviranomaisten on käytettävä tehdessään päätöksiä, jotka liittyvät hallinnollisiin seuraamuksiin ja tehokkaiden, oikeasuhtaisten ja varoittavien seuraamusten luonteeseen sekä yhdenmukaistamiseen;

m) toimialan järjestelmien ja useiden sidosryhmien aloitteiden luotettavuuden ja soveltuvuuden arvioiminen, erityisesti siltä osin kuin on kyse kansalaisyhteiskunnan ja sidosryhmien

näkökulmien sisällyttämisestä tarkastuksiin;

n) toimenpiteet, joita yritysten olisi toteutettava sukupuoleen ja kulttuuriin liittyvät tekijät huomioon ottavan huolellisuusvelvoitteen varmistamiseksi;

o) toimenpiteet, joita yritysten olisi toteutettava puuttuakseen pienviljelijöiden haasteisiin, mukaan lukien toimeentulo-ongelmat.

2. Koska tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi on tärkeää, että jäsenvaltioiden viranomaiset panevat tämän täytäntöön yhdenmukaisella tavalla, näiden ohjeiden noudattamista on seurattava talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson avulla ja mahdollisia puutteita on käsiteltävä maakohtaisissa suosituksissa.

Tarkistus 77

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin ***sisältyvien oikeuksien*** ja ***kieltojen loukkaukset***	1. Kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin ***sisältyvät oikeudet*** ja ***kiellot***

Tarkistus 78

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 1 jakso – johdantokappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	Tällaisia oikeuksia ja kieltoja ovat muun muassa seuraavat:

Tarkistus 79

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. ***Loukkaus, joka koskee*** kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 1 artiklan ***mukaista*** kansan ***oikeutta*** käyttää luonnonrikkauksiaan ja ***kieltoa*** riistää kansalta elinehtoja;	1. kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 1 artiklan ***mukainen*** kansan ***oikeus*** käyttää luonnonrikkauksiaan ja ***kielto*** riistää kansalta elinehtoja;

Tarkistus 80

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 3 artiklan ***mukaista oikeutta*** elämään ja turvallisuuteen;	2. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 3 artiklan ***mukainen oikeus*** elämään ja turvallisuuteen;

Tarkistus 81

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 3 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
3. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 5 artiklan ***mukaista*** kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai alentavan kohtelun ***kieltoa***;	3. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 5 artiklan ***mukainen*** kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai alentavan kohtelun ***kielto***;

Tarkistus 82

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 4 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
4. ***loukkaus, joka koskee***	4. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen

ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 9 artiklan ***mukaista oikeutta*** vapauteen ja turvallisuuteen;	julistuksen 9 artiklan ***mukainen oikeus*** vapauteen ja turvallisuuteen;

Tarkistus 83

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 5 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
5. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 17 artiklan ***mukaista kieltoa*** puuttua mielivaltaisesti tai laittomasti kenenkään yksityiselämään, perheeseen, kotiin tai kirjeenvaihtoon ja suorittaa hänen kunniaansa ja mainettaan loukkaavia hyökkäyksiä;	5. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 17 artiklan ***mukainen kielto*** puuttua mielivaltaisesti tai laittomasti kenenkään yksityiselämään, perheeseen, kotiin tai kirjeenvaihtoon ja suorittaa hänen kunniaansa ja mainettaan loukkaavia hyökkäyksiä;

Tarkistus 84

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 6 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
6. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 18 artiklan ***mukaista kieltoa*** rajoittaa ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapautta;	6. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 18 artiklan ***mukainen kielto*** rajoittaa ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapautta;

Tarkistus 85

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 7 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
7. ***loukkaus***, joka ***koskee taloudellisia***, ***sosiaalisia*** ja ***sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklan mukaista oikeutta nauttia oikeudenmukaisista ja***	7. ***oikeus nauttia oikeudenmukaisista ja suotuisista työoloista, mukaan lukien kohtuullinen korvaus***, joka ***mahdollistaa kohtuullisen toimeentulon***, ***turvalliset*** ja ***terveelliset työolot ja kohtuullinen työajan***

suotuisista työoloista, mukaan lukien kohtuullinen palkka, kohtuullinen toimeentulo, ***turvalliset*** ja ***terveelliset työolot ja kohtuullinen työajan rajoittaminen***;	***rajoittaminen. Tähän sisältyy sekä työntekijöiden oikeus kohtuulliseen palkkaan että itsenäisten ammatinharjoittajien ja pienviljelijöiden oikeus toimeentuloon taloudellisia***, ***sosiaalisia*** ja ***sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklan mukaisesti***;

Tarkistus 86

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 1 jakso – 7 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	7 a. taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklan 1 kohdan ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 25 artiklan 1 kohdan mukainen oikeus saada itselleen ja perheelleen tyydyttävä elintaso, joka käsittää riittävän ravinnon, vaatetuksen ja sopivan asunnon, sekä oikeus elinehtojen jatkuvaan parantamiseen;

Tarkistus 87

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 8 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
8. ***loukkaus, joka koskee*** taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklaan ***perustuvaa kieltoa*** rajoittaa työntekijöiden mahdollisuuksia asianmukaiseen majoitukseen, jos yritys tarjoaa työntekijöilleen majoituksen, ja mahdollisuuksia riittävään ravintoon, vaatetukseen, veden saantiin ja sanitaatioon työpaikalla;	8. taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklaan ***perustuva kielto*** rajoittaa työntekijöiden mahdollisuuksia asianmukaiseen majoitukseen, jos yritys tarjoaa työntekijöilleen majoituksen, ja mahdollisuuksia riittävään ravintoon, vaatetukseen, veden saantiin ja sanitaatioon työpaikalla;

Tarkistus 88

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 9 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
9. ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 3 artiklan ***mukaista oikeutta*** siihen, että lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon kaikissa häntä koskevissa päätöksissä ja toimissa; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 6 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** täysimääräisen kehityksen edellytyksiin; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 24 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** parhaaseen mahdolliseen terveydentilaan; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 26 ja 27 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** sosiaaliturvaan ja riittävään elintasoon; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 28 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** koulutukseen; ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 34 ja 35 artiklan ***mukaista*** lapsen ***oikeutta*** suojeluun kaikilta seksuaalisen riiston ja hyväksikäytön muodoilta ja suojeluun sieppaamiselta, myynniltä tai laittomalta siirrolta eri paikkaan kotimaassaan tai sen ulkopuolella hyväksikäyttöä varten;	9. lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 3 artiklan ***mukainen oikeus*** siihen, että lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon kaikissa häntä koskevissa päätöksissä ja toimissa; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 6 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** täysimääräisen kehityksen edellytyksiin; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 24 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** parhaaseen mahdolliseen terveydentilaan; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 26 ja 27 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** sosiaaliturvaan ja riittävään elintasoon; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 28 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** koulutukseen; lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 34 ja 35 artiklan ***mukainen*** lapsen ***oikeus*** suojeluun kaikilta seksuaalisen riiston ja hyväksikäytön muodoilta ja suojeluun sieppaamiselta, myynniltä tai laittomalta siirrolta eri paikkaan kotimaassaan tai sen ulkopuolella hyväksikäyttöä varten;

Tarkistus 89

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 10 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
10. ***loukkaus, joka koskee*** oppivelvollisuusikäisen ja joka tapauksessa alle 15-vuotiaan lapsen ***työhönottokieltoa***, paitsi jos työskentelypaikan lainsäädäntö tämän sallii vuonna 1973 tehdyn työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikää	10. oppivelvollisuusikäisen ja joka tapauksessa alle 15-vuotiaan lapsen ***työhönottokielto***, paitsi jos työskentelypaikan lainsäädäntö tämän sallii vuonna 1973 tehdyn työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikää koskevan

koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 138 2 artiklan 4 kohdan ja 4–8 artiklan nojalla;	Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 138 2 artiklan 4 kohdan ja 4–8 artiklan nojalla;

Tarkistus 90

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa1 – 1 jakso – 11 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
11. ***loukkaus, joka koskee*** lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 32 artiklan ***mukaista*** lapsityövoiman käytön ***kieltoa***, mukaan lukien vuonna 1999 tehdyn lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 182 3 artiklassa tarkoitetut lapsityön (alle 18-vuotiaat) pahimmat muodot. Näitä ovat:	11. lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 32 artiklan ***mukainen*** lapsityövoiman käytön ***kielto***, mukaan lukien vuonna 1999 tehdyn lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 182 3 artiklassa tarkoitetut lapsityön (alle 18-vuotiaat) pahimmat muodot. Näitä ovat:

Tarkistus 91

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 12 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
12. ***loukkaus, joka koskee*** pakkotyön ***kieltoa***, mukaan lukien kaikenlainen työ tai palvelu, joka jonkin rangaistuksen uhalla vaaditaan joltakin henkilöltä ja johon mainittu henkilö ei ole vapaaehtoisesti tarjoutunut ja joka on esimerkiksi seurausta velkaorjuudesta tai ihmiskaupasta; pakkotyöksi ei katsota työtä tai palveluja, jotka ovat vuonna 1930 tehdyn pakollista työtä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 29 2 artiklan 2 kohdan tai kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdan mukaisia;	12. pakkotyön ***kielto***, mukaan lukien kaikenlainen työ tai palvelu, joka jonkin rangaistuksen uhalla vaaditaan joltakin henkilöltä ja johon mainittu henkilö ei ole vapaaehtoisesti tarjoutunut ja joka on esimerkiksi seurausta velkaorjuudesta tai ihmiskaupasta; pakkotyöksi ei katsota työtä tai palveluja, jotka ovat vuonna 1930 tehdyn pakollista työtä koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 29 2 artiklan 2 kohdan tai kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdan mukaisia;

Tarkistus 92

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 13 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
13. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 4 artiklaan ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklaan ***perustuvaa*** kaikkien orjuuden muotojen, orjuuteen verrattavissa olevien käytäntöjen, maaorjuuden ja muiden työpaikalla tapahtuvan valta-aseman väärinkäytön tai sorron muotojen, kuten äärimmäinen taloudellinen hyväksikäyttö, seksuaalinen hyväksikäyttö ja nöyryyttäminen, ***kieltoa***;	13. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 4 artiklaan ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklaan ***perustuva*** kaikkien orjuuden muotojen, orjuuteen verrattavissa olevien käytäntöjen, maaorjuuden ja muiden työpaikalla tapahtuvan valta-aseman väärinkäytön tai sorron muotojen, kuten äärimmäinen taloudellinen hyväksikäyttö, seksuaalinen hyväksikäyttö ja nöyryyttäminen, ***kielto***;

Tarkistus 93

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 14 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
14. ***loukkaus, joka koskee*** kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaiseen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimukseen liitetyn ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemistä, torjumista ja rankaisemista koskevan lisäpöytäkirjan 3 artiklan ***mukaista*** ihmiskaupan ***kieltoa***;	14. kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaiseen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimukseen liitetyn ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemistä, torjumista ja rankaisemista koskevan lisäpöytäkirjan 3 artiklan ***mukainen*** ihmiskaupan ***kielto***;

Tarkistus 94

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa1 – 1 jakso – 15 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
15. ***loukkaus, joka koskee*** ihmisoikeuksien yleismaailmallisen	15. ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 20 artiklan, kansalaisoikeuksia

julistuksen 20 artiklan, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 21 ja 22 artiklan, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklan, vuonna 1948 tehdyn ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillista järjestäytymisoikeutta koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 87 ja vuonna 1949 tehdyn järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltamista koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 98 ***mukaista*** kokoontumis- ja ***yhdistymisvapautta***, ***järjestäytymisoikeutta*** ja ***kollektiivista neuvotteluoikeutta***, mukaan lukien seuraavat oikeudet:

ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 21 ja 22 artiklan, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 8 artiklan, vuonna 1948 tehdyn ammatillista järjestäytymisvapautta ja ammatillista järjestäytymisoikeutta koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 87 ja vuonna 1949 tehdyn järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltamista koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 98 ***mukaiset*** kokoontumis- ja ***yhdistymisvapaus***, ***järjestäytymisoikeus*** ja ***kollektiivinen neuvotteluoikeus***, mukaan lukien seuraavat oikeudet:

Tarkistus 95

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 16 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
16. ***loukkaus, joka koskee*** eriarvoisen ***kohtelua kieltoa*** työssä, jollei se perustu työn luonteesta johtuviin vaatimuksiin, vuonna 1951 tehdyn samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettavaa samaa palkkaa koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 100 2 ja 3 artiklan, vuonna 1958 tehdyn työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintää koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 111 1 ja 2 artiklan sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklan mukaisesti; eriarvoiseen kohteluun kuuluu erityisesti erisuuruisen korvauksen maksaminen samanarvoisesta työstä;	16. eriarvoisen ***kohtelun kielto*** työssä, jollei se perustu työn luonteesta johtuviin vaatimuksiin, vuonna 1951 tehdyn samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettavaa samaa palkkaa koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 100 2 ja 3 artiklan, vuonna 1958 tehdyn työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintää koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 111 1 ja 2 artiklan sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklan mukaisesti; eriarvoiseen kohteluun kuuluu erityisesti erisuuruisen korvauksen maksaminen samanarvoisesta työstä;

Tarkistus 96

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 17 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
17. ***loukkaus, joka koskee*** taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklaan ***perustuvaa kieltoa*** evätä kohtuulliseen toimeentuloon riittävä palkka;	17. taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 7 artiklaan ***perustuva kielto*** evätä kohtuulliseen toimeentuloon riittävä palkka;

Tarkistus 97

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa1 – 1 jakso – 18 kohta – johdantokappale

Komission teksti	*Tarkistus*
18. ***loukkaus, joka koskee kieltoa*** aiheuttaa ***mitattavissa olevaa*** ympäristön pilaantumista, kuten haitallista maaperän muutosta, veden tai ilman pilaantumista, haitallisia päästöjä tai liiallista vedenkulutusta tai muita sellaisia vaikutuksia luonnonvaroihin, jotka	18. ***kielto*** aiheuttaa ***määrällistä tai laadullista*** ympäristön pilaantumista, kuten haitallista maaperän muutosta, veden tai ilman pilaantumista, haitallisia päästöjä tai liiallista vedenkulutusta tai muita sellaisia vaikutuksia luonnonvaroihin, jotka

Tarkistus 98

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa1 – 1 jakso – 18 kohta – e alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
e) vaikuttavat ekologiseen koskemattomuuteen, kuten metsäkato,	e) vaikuttavat ekologiseen koskemattomuuteen, kuten metsäkato, ***ja ekosysteemien luontaiseen arvoon sekä niiden välisiin suhteisiin;***

Tarkistus 99

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa1 – 1 jakso – 18 kohta – viimeinen alakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 3 artiklan, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 5 artiklan ja taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 12 artiklan mukaisesti;	ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 3 artiklan, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 5 artiklan ja taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 12 artiklan mukaisesti ***sekä oikeus puhtaaseen, terveelliseen ja kestävään ympäristöön***;

Tarkistus 100

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 19 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
19. ***loukkaus, joka koskee*** laittomien häätöjen ***kieltoa*** tai ***kieltoa*** ottaa laittomasti maata, metsiä ja vesialueita hankittaessa, kehitettäessä tai muulla tavalla käytettäessä, mukaan lukien metsiä hävittämällä, sellaisia maa-, metsä- ja vesialueita, joiden käyttö turvaa ihmisen toimeentulon taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklan mukaisesti;	19. laittomien häätöjen ***kielto*** tai ***kielto*** ottaa laittomasti maata, metsiä ja vesialueita hankittaessa, kehitettäessä tai muulla tavalla käytettäessä, mukaan lukien metsiä hävittämällä, sellaisia maa-, metsä- ja vesialueita, joiden käyttö turvaa ihmisen toimeentulon taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 11 artiklan mukaisesti;

Tarkistus 101

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – I jakso – 20 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
20. ***loukkaus, joka koskee*** alkuperäiskansojen oikeuksista annetun Yhdistyneiden kansakuntien julistuksen 25 artiklan, 26 artiklan 1 ja 2 kohdan, 27 artiklan ja 29 artiklan 2 kohdan ***mukaista*** alkuperäiskansojen ***oikeutta*** perinteisesti omistamiinsa, hallussaan pitämiinsä tai	20. alkuperäiskansojen oikeuksista annetun Yhdistyneiden kansakuntien julistuksen 25 artiklan, 26 artiklan 1 ja 2 kohdan, 27 artiklan ja 29 artiklan 2 kohdan ***mukainen*** alkuperäiskansojen ***oikeus*** perinteisesti omistamiinsa, hallussaan pitämiinsä tai muutoin käyttämiinsä tai

muutoin käyttämiinsä tai hankkimiinsa maihin, alueisiin ja luonnonvaroihin;	hankkimiinsa maihin, alueisiin ja luonnonvaroihin;

Tarkistus 102

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 1 jakso – 20 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	20 a. alkuperäiskansojen oikeuksista annetun Yhdistyneiden kansakuntien julistuksen 3 artiklan mukainen itsemääräämisoikeus sekä kyseisen julistuksen 10 artiklan, 11 artiklan 2 kohdan, 19 artiklan, 28 artiklan, 29 artiklan 2 kohdan ja 32 artiklan 2 kohdan sekä vuonna 1989 tehdyn alkuperäis- ja heimokansoja koskevan Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen nro 169 6 artiklan ja 16 artiklan 2 kohdan mukainen alkuperäiskansojen oikeus antaa, muuttaa, pidättää tai peruuttaa vapaa ja tietoon perustuva ennakkosuostumuksensa interventioihin, päätöksiin ja toimiin, jotka voivat vaikuttaa heidän maihinsa, alueisiinsa, luonnonvaroihinsa ja oikeuksiinsa;

Tarkistus 103

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 21 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
21. ***sellaisen kiellon*** tai ***oikeuden***, jota ei käsitellä edellä 1–20 kohdassa mutta joka sisältyy tämän osan 2 jaksossa lueteltuihin ihmisoikeussopimuksiin***, loukkaus, joka haittaa suoraan kyseisissä sopimuksissa suojattua oikeudellista etua, jos asianomainen yritys olisi voinut kohtuudella todeta tällaisen haitan riskin ja määrittää asianmukaiset toimenpiteet tämän direktiivin 4 artiklassa***	21. ***kielto*** tai ***oikeus***, jota ei käsitellä edellä 1–20 kohdassa mutta joka sisältyy tämän osan 2 jaksossa lueteltuihin ihmisoikeussopimuksiin.

tarkoitettujen velvoitteiden noudattamiseksi ottaen huomioon kaikki sen toimintaan vaikuttavat olosuhteet, kuten toimialan ja toimintaympäristön.

Tarkistus 104

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevat yleissopimukset	2. Ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevat yleissopimukset ***ja välineet***

Tarkistus 105

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – johdantokappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	Tällaisia yleissopimuksia ja välineitä ovat muun muassa seuraavat:

Tarkistus 106

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 6 a luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– ***kansainvälinen yleissopimus kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta***

Tarkistus 107

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 7 a luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– ***Yhdistyneiden kansakuntien***

	julistus naisiin kohdistuvan väkivallan poistamisesta

Tarkistus 108

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 10 luetelmakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
– Yhdistyneiden Kansakuntien julistus alkuperäiskansojen oikeuksista	– Yhdistyneiden kansakuntien julistus alkuperäiskansojen oikeuksista***, Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehitysryhmän alkuperäiskansoihin liittyviä kysymyksiä koskevat ohjeet (2009) ja vapaata ja tietoon perustuvaa ennakkosuostumusta koskevat UN-REDD-ohjelman ohjeet (2013)***

Tarkistus 109

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 10 a luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– Yhdistyneiden kansakuntien julistus ihmisoikeuksien puolustajista

Tarkistus 110

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 10 b luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– kansainvälinen yleissopimus siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista

Tarkistus 111

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 11 luetelmakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
– Julistus kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista	– ***Yhdistyneiden kansakuntien*** julistus kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista

Tarkistus 112

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 11 a luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– ***Yhdistyneiden kansakuntien julistus kaikkinaisen uskontoon tai vakaumukseen perustuvan syrjinnän ja suvaitsemattomuuden poistamisesta***

Tarkistus 113

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 11 b luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– ***Yhdistyneiden kansakuntien julistus pienviljelijöiden ja muiden maaseudulla työskentelevien henkilöiden oikeuksista***

Tarkistus 114

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 12 a luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– ***Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen lisäpöytäkirja maitse, meritse ja ilmateitse tapahtuvan maahanmuuttajien***

salakuljetuksen kieltämisestä

Tarkistus 115

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 14 a luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– Kansainvälisen työjärjestön alkuperäis- ja heimokansoja koskeva yleissopimus, 1989 (nro 169)

Tarkistus 116

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 14 b luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– Kansainvälisen työjärjestön kotitaloustyöntekijöitä koskeva yleissopimus, 2011 (nro 189)

Tarkistus 117

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 14 c luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– Kansainvälisen työjärjestön väkivaltaa ja häirintää koskeva yleissopimus, 2019 (nro 190)

Tarkistus 118

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 20 a luetelmakohta

Komission teksti	*Tarkistus*
	– yleissopimus työturvallisuudesta ja -terveydestä, 1981, (nro 155)

Tarkistus 119

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 a luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– kansainvälisen humanitaarisen oikeuden välineet, mukaan lukien
	– vuonna 1949 tehdyt neljä Geneven yleissopimusta:
	– Geneven sopimus (I) maasotavoimiin kuuluvien haavoittuneiden ja sairaiden aseman parantamisesta
	– Geneven sopimus (II) merisotavoimiin kuuluvien haavoittuneiden, sairaiden ja haaksirikkoutuneiden aseman parantamisesta
	– Geneven sopimus (III) sotavankien kohtelusta
	– Geneven sopimus (IV) siviilihenkilöiden suojelemisesta sodan aikana
	– Geneven yleissopimusten lisäpöytäkirjat

Tarkistus 120

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 b luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntö

Tarkistus 121

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 c luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– Yhdistyneiden kansakuntien perusperiaatteet ja suuntaviivat kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakavien loukkausten uhrien oikeudesta oikeussuojakeinoihin ja hyvitykseen

Tarkistus 122

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 d luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 76/300 ihmisten oikeudesta puhtaaseen, terveelliseen ja kestävään ympäristöön

Tarkistus 123

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 e luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– YK:n yleiskokouksen päätöslauselmat 64/292, 68/157 ja 45/8 ihmisten oikeudesta turvalliseen juomaveteen ja sanitaatioon

Tarkistus 124

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 f luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia

koskevat YK:n ohjaavat periaatteet

Tarkistus 125

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 g luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– ***vastuullista liiketoimintaa koskevat OECD:n toimintaohjeet***

Tarkistus 126

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 h luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– ***Euroopan ihmisoikeussopimus***

Tarkistus 127

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 i luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– ***Euroopan unionin perusoikeuskirja***

Tarkistus 128

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 j luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– ***Euroopan sosiaalinen peruskirja***

Tarkistus 129

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 k luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– eurooppalainen yleissopimus siirtotyöläisten oikeudellisesta asemasta

Tarkistus 130

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 2 jakso – 23 l luetelmakohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	– Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta

Tarkistus 131

Ehdotus direktiiviksi
Liite I – Osa I – 3 jakso (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	3. Hyvän hallintotavan ja korruptiontorjunnan välineet
	Tällaisia välineitä ovat muun muassa seuraavat:
	– korruption vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus, 2003
	– Yhdistyneiden kansakuntien julistus rikosten ja vallan väärinkäytön uhreja koskevista oikeusperiaatteista, 1985
	– oikeuslaitoksen riippumattomuutta koskevat Yhdistyneiden kansakuntien perusperiaatteet, 1985
	– lahjontaa koskeva siviilioikeudellinen Euroopan neuvoston yleissopimus, 1999
	– kansainvälisissä liikesuhteissa tapahtuvan ulkomaisiin virkamiehiin kohdistuvan lahjonnan torjuntaa koskeva

OECD:n yleissopimus, 1997

– Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla tehty sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskeva yleissopimus, 1997

– YK:n Global Compact -aloitteen korruptiontorjuntaa koskeva kymmenes periaate

– YK:n menettelytapasäännöstö lainvalvontaviranomaisille, 1979.

ASIAN KÄSITTELY
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

Otsikko	Yritysten kestävää toimintaa koskeva huolellisuusvelvoite ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttaminen
Viiteasiakirjat	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)
Asiasta vastaava valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	JURI 4.4.2022
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	AFET 4.4.2022
Yhteistyöhön osallistuvat valiokunnat - ilmoitettu istunnossa (pvä)	15.9.2022
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Raphaël Glucksmann 11.5.2022
Valiokuntakäsittely	10.10.2022
Hyväksytty (pvä)	24.1.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 41 –: 19 0: 5
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, Pedro Marques, Marisa Matias, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemec, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Dragoş Tudorache, Hilde Vautmans, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Anna-Michelle Asimakopoulou, Özlem Demirel, Markéta Gregorová, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Carina Ohlsson, María Soraya Rodríguez Ramos, Mick Wallace
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Manon Aubry, Damien Carême, Theresa Muigg, Younous Omarjee, Ivan Štefanec

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

41	+
ECR	Anna Fotyga
PPE	Andrius Kubilius
RENEW	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoş Tudorache, Salima Yenbou
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Karsten Lucke, Pedro Marques, Sven Mikser, Theresa Muigg, Matjaž Nemec, Carina Ohlsson, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Isabel Santos, Sergei Stanishev, Nacho Sánchez Amor
The Left	Manon Aubry, Özlem Demirel, Marisa Matias, Younous Omarjee, Mick Wallace
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Damien Carême, Markéta Gregorová, Erik Marquardt, Mounir Satouri, Jordi Solé, Thomas Waitz

19	–
ECR	Charlie Weimers
ID	Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sandra Kalniete, David Lega, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Radosław Sikorski, Ivan Štefanec, Željana Zovko
RENEW	Hilde Vautmans

5	0
ID	Susanna Ceccardi
PPE	Sunčana Glavak, Miriam Lexmann, Gheorghe-Vlad Nistor, Isabel Wiseler-Lima

Symbolien selitys:
+ : puolesta
– : vastaan
0 : tyhjää